

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-23

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, BALANDIS — APRIL — 23, 1985

Nr. 79

LKB Kronika Nr. 65

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Sakiai. 1984 m. rugpjūčio 17 d. pavaduotoja Kasparevičienė įvykd. komitetą kvietėsi kleboną dekaną monsinjorą J. Žemaitį, bažnyčios komiteto pirmininką Jeronimą Martinaitį ir vargoninką Gintą Gurskį. Nuvyko tik klebonas. Pavaduotoja Kasparevičienė vėl barė kun. J. Žemaitį už prie altoriaus esančius vaikus ir jaunimą, ypatingai pavaduotojai nepatinka bažnyčioje giedantis vaikų ir jaunimo choras. Šį kartą Kasparevičienė grasino visa tai pranešti „aukštesniams organams“.

Kun. J. Žemaitis ramiai paprašė, kad be reikalo negąsintų (paprastai kunigai gąsdinami, kad už „prasikaltimus“ valdžiai bus perkelti į mažesnes parapijas, red. past.), nes dauguma kunigų nebijo jie bijo tik bendradarbiavimo su bedieviška valdžia, bijo kolaboranto vardo, nes tai didžiausia juoda dėmė kunigui, o kadangi miestuose ir didelėse parapijose kunigai yra perkrauti darbu, tai iškelimas į mažesnę parapiją būtų tik proga truputėlį pailsėti.

Utena. 1984 m. rugpjūčio 19 d. Utenos bažnyčioje buvo švenčiami jubiliejiniai šv. Kazimiero atlydai. Į iškilmes buvo pakviestas vyskupas treminius Julijonas Steponavičius. Vyskupas laikė Sumą, kurios metu pasakė turiningą pamokslą. Po šių šv. Mišių tikintis Utenos jaunimas šv. Kazimiero garbei surengė montazą, jį papildydami giesmėmis.

Jubiliejinį atlydų proga Utenos Bažnyčios šventoriuje

buvo pastatyti trys meniški kryžiai, kuriuos, pasibaigus pamaldoms, vyskupas J. Steponavičius pašventino.

Rugpjūčio 27 d. pas Utenos kleboną — dekaną kun. Joną Pranevičių atvažiavo rajono vykdomojo komiteto pirmininkas J. Balsas ir pirmininko pavaduotojas Povilas Simonavičius. Valdžios atstovai apžiūrėjo naujai pastatytus kryžius, ir, galiausiai, už naujus statinius perskaitė griežtą įspėjimą. Rugpjūčio 30 d. pas dekaną kun. J. Pranevičių atvyko milicijos darbuotojas Pakalnis. Jį domino, iš kur kun. J. Pranevičius gavo kryžiams ažuolinės medžiagos, kas juos dirbo, kiek kunigas sumokėjo meistrui už darbą. Tas pats Pakalnis apklausinėjo ir Kazimierą Šežą, dirbusį kryžius. Meistras turėjo aiškintis, iš kur gavo kryžiams medžiagos, kur juos dirbo, kaip klebonas atlygino.

Vėliau rajono vykdomajam komitete K. Šežai buvo pareikšta, kad jis užsiims LTSR Ministrų Tarybos uždraustų verslų gaminimu ir, prigrasinę nedrožinėti religinio turinio dirbinių, nubaudė jį 30 rub. administracine bauda.

1984 m. rugsėjo 22 d. Utenos rajono laikraštis „Lenino kelio“ išspausdino M. Morkūno feljetoną, pavadintą „Nemurmėti“, kuriame autorius tikinčiųjų vardu piktinasi, kam Utenos kunigai šventoriuje pastatė tris kryžius. Jo nuomone, kryžiai nepuošia šventoriaus. M. Morkūnas savo straipsnyje nuogaustauja, kad greitai laiku per kryžius tikintiesiems Utenos bažnyčios šventoriuje neliks vietos.

(Bus daugiau)

Floridoj suėmė latvij K. Kalejs

Miami. — Federaliniai agentai Floridoje suėmė latvij Konrad Kalejs, 71 m. amžiaus. Jis neatvyko į vasario mėn. deportacijos apklausinėjimus. Kalejs kaltinamas nacių karo nusikaltimais. Latvijoje jis buvo leitenantas, tarnavęs koncentracijos stovykloje.

Ketvirtadienį Northfieldo priemiestyje, Chicagoje buvo suimta latvij kilmės moteris Austra Kalnins, 67 m. amžiaus. Ji apkaltinta slaptai šv. Konradą Kalejs. Teisėjas jai nustatė 5,000 dol. užstatą ir atėmė iš jos JAV pasą. Teisingumo departamentas reikalauja išduoti Austrą Kalnins Floridai, kur ji bus teisiama už bėglio nuo teisingumo globojimą. Anksčiau vietiniai korespondentai rašė, kad Austra yra „turtinga moteris“, kuri „gyveno su Kalejs“. Dabar nustatyta, kad abu latviai duoną užsidirbo „džianitoriaudami“ ir yra brolis ir sesuo.

Kalejs Latvijoje priklausęs „Arasj“ komandai ir nuslėpęs tai imigrudamas į JAV. Sesuo, šalia namų Northfielde, turi namą ir St. Petersburg, Floridoj. Ji pasakiusi kovo 19 d., kad Kalejs'o ji nemačiusi ištisi metai. Detektivy nustatė, kad ji balandžio 1 d. sumokėjo 1,397 dol. už jo su Visa kredito kortele pirkta bilietą į Australiją. Tas bilietas dar nebuvo naudotas.

Izraelis nutarė trauktis iš Libano

Jeruzalė. — Izraelio kabinetas pritarė kariuomenės planui ir jį patvirtino. Kariuomenė iš Libano pasitrauks iki birželio mėn. Libane, prie Izraelio sienos bus įkurta saugumo zona, nuo penkių iki devynių mylių pločio. Ten patulios Izraelio įsteigta Pietinio Libano armija. Izraelis pasilieka sau teisę vėl įžengti į Libano teritoriją, jei iš ten prasidėtų Izraelio valstybės puldinėjimai.

Už pasitraukimo planą balsavo 18 ministrų, o prieš — trys, jų tarpe pramonės ministeris Ariel Sharon, kuris buvo gynybos ministeris tuo metu kai Izraelis puolė Libaną. Prieš planą balsavo ir Weizman, protestuodamas prieš „saugumo zonos“ sumanymą.

JAV armijos vadovybė uždraudė skraidyti „Blackhawk“ helikopteriams, kurių armija turi 630. Per keturis mėnesius šeši helikopteriai sudužo, žuvo 15 žmonių.

Sudano pietinių provincijų sukilimo vadas paskelbė, kad paliaubų terminas baigėsi ir vėl prasidėdavo karo veiksmams. Dabartinė karinė valdžia esanti „Nimeirio valdžia be Nimeirio“.

Pietų Korėjoje gatvėse demonstravo studentai, reikalaujami demokratinį rinkimų.

Sekmdienį Salvadore buvo karo paliaubos, kad medicinos darbuotojai, Jungtinių Tautų vaikų fondai ir katalikų vyskupams organizuojant galėtų netrukdomi paskiepyti 250,000 vaikų. Nuotraukoje skiepijimą stebi Salvadoro revoliucionieriai sukilėliai. Šalyje veikė 2,000 skiepijimo punktų, kur iki 5 metų amžiaus vaikai gavo skiepus nuo difterito, kokliušo, polio, vėjaraupio.

Prezidento vizito ginčai tęsiasi

Bona. — Prezidento Reagano planuojamas vizitas Vakarų Vokietijoje, jo planuojamas vokiečių karių kapinių aplankymas toliau plečia kontroversiją. Vakarų Vokietijos krikščionių demokratų vadovas Bonos parlamente Alfred Dregger parašė laiškus JAV senatoriams, kurie prašė prezidentą Reaganą nelankyti vokiečių karių kapinių. Laiskų prezidentui organizavo sen. Howard Metzenbaum, laiškas pasirašė 53 senatoriai. A. Dregger savo laiške, kuris paskelbtas laikraštyje „Welt am Sonntag“, rašo, kad prezidento atsakymas aplankyti Bitburgo kapines įžeistų visus vokiečius. Atsakymas labai pasitarnautų tiems, kurie šia 40 metų karo užbaigimo sukaktį bando panaudoti JAV-Vokietijos sąjungos išardymui, rašo vokiečiai. Jis pasakoja, kad jis pats kariavo II Pasauliniame kare. Jo vienintelis brolis žuvo 1944 m. mūšyje. Jei jį kreipia tės į savo prezidentą atsakyti to kilnias gesto. Bitburge, as j tai priverstas pažūrėti, kaip į savo brolio ir savo žuvusių draugų įžeidimą, rašo A. Dregger.

Kitokį žvilgsnį į numatomą Bitburgo karių kapinių vizitą metė per Izraelio radiją kalbėjęs teisininkas Gideon Housner, Izraelio prokuroras, kuris buvo kaltintojas Eichmanno byloje. Jis pareiškė, kad prezidentas, atrodo, siekia panaikinti visas demarkacijos linijas tarp tų, kurie bandė sunaikinti civilizaciją ir tų, kurie mirė ją gindami. Reagano sumanymas padėti vainiką Bergen-Belsen stovykloje negali kompensuoti už Waffen SS žuvusių pagerbimą. Mūsų nuomone, toks aktas būtų pomirtinis Adolfo Hitlerio laimėjimas ir visų žydų aukų atminimo sutepimas, pareiškė Hausner.

Praėjusį penktadienį žydų rašytojas, pats kentėjęs keliuos nacių legeriuose Elie Wiesel pasakė prezidentui ilgesnę kalbą, nurodydamas, kad prezidento vieta yra ne Bitburge, bet su SS aukomis. Nacių medžiotojų įstaiga Vienoje — Simono Wiesenthalio Centras — išaiškino Bitburgo kapinėse palaidotų SS karių praeitį. Vienas ten palaidotas SS karys Otto Bengel buvo gaves Aukšinių Kryžių iš paties Hitlerio. Jis buvo apdovanotas už 10 amerikietiško nužudymą. Kitas kapuose gulęs vokiečių buvo SS dalinių saugumo tarnybos narys.

Vakarų Vokietijos piliečiai ypač jautrūs žydų kaltinimams. Neseniai Šiaurinio Reino-Vestfalijos valstijos transporto ministerija uždraudė automobilių lenteles, kuriuose su skaitmenimis būtų naudojamos raidės: SS, SA. Draudžiamos raidės KZ, nes jos primena koncentracijos lagerius. Uždrausta ir raidžių kombinacija HJ, nes tai prieš 40 metų reikšdavo „Hitler Jugend“.

se nacių legeriuose Elie Wiesel pasakė prezidentui ilgesnę kalbą, nurodydamas, kad prezidento vieta yra ne Bitburge, bet su SS aukomis.

Nacių medžiotojų įstaiga Vienoje — Simono Wiesenthalio Centras — išaiškino Bitburgo kapinėse palaidotų SS karių praeitį. Vienas ten palaidotas SS karys Otto Bengel buvo gaves Aukšinių Kryžių iš paties Hitlerio. Jis buvo apdovanotas už 10 amerikietiško nužudymą. Kitas kapuose gulęs vokiečių buvo SS dalinių saugumo tarnybos narys.

Vakarų Vokietijos piliečiai ypač jautrūs žydų kaltinimams. Neseniai Šiaurinio Reino-Vestfalijos valstijos transporto ministerija uždraudė automobilių lenteles, kuriuose su skaitmenimis būtų naudojamos raidės: SS, SA. Draudžiamos raidės KZ, nes jos primena koncentracijos lagerius. Uždrausta ir raidžių kombinacija HJ, nes tai prieš 40 metų reikšdavo „Hitler Jugend“.

Vakarų Vokietijos piliečiai ypač jautrūs žydų kaltinimams. Neseniai Šiaurinio Reino-Vestfalijos valstijos transporto ministerija uždraudė automobilių lenteles, kuriuose su skaitmenimis būtų naudojamos raidės: SS, SA. Draudžiamos raidės KZ, nes jos primena koncentracijos lagerius. Uždrausta ir raidžių kombinacija HJ, nes tai prieš 40 metų reikšdavo „Hitler Jugend“.

Mirė Brazilijos prezidentas Neves

Sao Paulo. — Sekmdienį mirė Brazilijos politikas, išrinktas prezidentu Tancredus Neves. Jis nuo kovo 14 d. turėjo septynias operacijas, susirgęs savo inauguravimo išvakarėse. Jis turėjo būti pri-

TRUMPAI IŠ VISUR

JAV administracijos užsienio reikalų patarėjai atmetė paskutinį Nikaragvos prezidento siūlymą kaip propagandinį gestą, skirtą Kongreso ausims. Kongresas šiandien turi balsuoti dėl lėšų Nikaragvos rezistencijai.

Šeštadienį Washingtono „protesto festivalis“. Jame žymų vaidmenį užėmė Chicago pastorius Jesse Jackson, vadovavęs 82 atskiroms grupėms.

Rytų Vokietijos komunistų vadovas E. Honecker atvyko į Romą. Tai pirma jo lankoma NATO bloko valstybė. Honeckeris susitiks su premjeru B. Craxi ir su popiežium Jonu Paulium II.

Šią savaitę Argentinoj prasideda seniai ruošiamas teismas, kuriame devyni aukšti kariuomenės vadai, jų tarpe trys buvę prezidentai, kaltinami nelegaliu opozicijos narių naikinimu ir persekiojimu. Prokuroras ketina reikalauti griežtų bausmių, iki 25 metų kalėjimo. Prezidentas Alfonsin pasakė televizijos kalboje, kad žvalgybos žinio, dabartiniai kariuomenės vadai raginami opozicijos jėga paimti valdžią.

Briuselyje šeštadienį ir sekmdienį sprogo bombos prie NATO įstaigos ir prie Telefonfunk bendrovės pastato. Du žmonės sužeisti. Bombas susprogdino Revoliucinis proletarų akcijos frontas.

Gdanske buvęs „Solidarumo“ pirmininkas Lech Walesa ragino žmones dalyvauti gegužės 1-mos demonstracijose ir reikalauti, kad valdžia paleistų politinius kalinius.

Penktadienį Nikaragvą sukūrė du vidutinio stiprumo žemės drebėjimai.

Šeštadienį Sovietų Sąjungoje buvo neapmokamo darbo diena — „subotnik“. Fabrikuose vyko darbas, tarnautojai valė gatves, parkus, gėlynus. Nors ta diena skelbiama „savanoriška“, liaudis žino, kad tą dieną nedirbti — neapsimoka.

Specialus JAV pasiuntinys R. Murphy atvyko į Siriją svarstyti taikos klausimų. Sirija pakvietė atvykti įvairių Libano religinių grupių vadus tartis dėl broližiškų kovų sustabdymo.

Žinių agentūros skelbia, kad Etiopijoje dar liko apie 3,000 juodųjų žydų. Jų dauguma pabėgė iš savo kaimų ir atsikraustė prie Sudano sienos, tikėdamiesi išvažiuoti į Izraelį.

Irako sostinėje Bagdade prasidėjo tarptautinė musulmonų religinių vadų konferencija, kuri bandys nustatyti karo su Iranu taikos sąlygas.

Britų „The Sunday Times“ rašo, kad sovietų kariuomenė įrengia dar 11 naujų raketų lizdų. Jau išdėstytos 414 raketų, kiekviena su trim kovos galvutėmis, nukreiptom į Vakarų Europos taikinius.

Filipinų Tabaco mieste kino teatre kilo panika dėl prasiėjusio gaisro. Žuvo 44 žmonės, 53 buvo sužeisti.

Kalėjimo bausmę pradėjo buvusi gamtos saugos agentūros aukšta pareigūnė Rita Lavelle. Ji melavusi Kongreso komitetui, nuteista sešių mėnesių bausme.

Indijos kariuomenė vėl susikirto su Punjabo provincijos sikhais, tris suėmė netoli Aukšinės šventyklos Amritsaro mieste.

Kongresas sprendžia Nikaragvos krizę

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas savo šeštadienio radijo kalboje pavadino oponentų siūlomus kompromisus Nikaragvos klausime „gėdingu pasidavimu“. Jo plano remti laisvės kovotojus Nikaragvoje atmetimas pavers Nikaragvą „komunizmo teroro ginklų sandėliu“, pasakė prezidentas, pridėjęs, kad jau dabar Nikaragvos kovų zonoje yra rusų karių pareigūnų. Per septynis mėnesius, kai Kongresas nutraukė paramą demokratiniams rezistentams, sovietų teroristų bloko valstybės pylė ginklus ir personalą savo komunistiniams sąjungininkams Nikaragvoje, kad sunaikintų demokratines jėgas, kol jos yra silpniausios.

Jau anksčiau prezidentas savo radijo kalbose įrodinėjo, kad parama Nikaragvos sukilėliams yra moraliai teisinga ir glaudžiai surišta su JAV saugumu. Sovietai, Kuba ir Nikaragva planuoja sunaikinti glėžną demokratinę geležį Centrinėje Amerikoje ir užžogti ją komunizmu, pasakė Reaganas.

Ne visi amerikiečiai prezidentui pritaria. Apie moralinį teisingumą kalbėjo ir JAV katalikų vyskupų konferencijos užsienio reikalų komitetas, pareiškęs, kad bandymai jėga nuversti Nikaragvos vyriausybę yra nemoralūs.

Kongresmenas Bill Alexander, demokratas iš Ark., atsiliepdamas į prezidento kalbą, pasakė, jog prezidento sąjunga su smurto jėgomis Nikaragvoje yra neamerikietiška, prieštarauja mūsų steigėjų principams. Tikrasis priešas Centrinėje Amerikoje yra: skurdas, alkis, nerastingumas, socialinė neteisėybė ir politinė korupcija, pasakė kongresmenas.

„Boston Globe“ rašo, kad Nikragvos prezidentas Daniel Ortega susitiko Managoje su sen. John Kerry (dem. iš Mass.) ir sen. Thomas Harkin (dem. iš Iowa). Ortega pažadėjęs sugrąžinti gyventojams asmenines laisves ir nutraukti spau-

dos cenzūrą, jei Amerika atgavintų su Nikaragva derybas ir nutrauktų savo paramą „kontroms“. Ortega, gavęs tą žinią, tuoj pradėtų vienašališkas karo paliaubas, išsiųstų namo rusus patarėjus.

Praėjusią savaitę administracijos paskelbtas raportas, kurį paruošė gynybos ir valstybės departamentai, rašo, kad Nikaragva padidino savo karines jėgas 30 nuos. ir dabar turi stipriausią kariuomenę visoj Centrinėje Amerikoje. Netoli Managos sovietai įrengė modernias radaro stotis, atsiumtė atakos helikopterį, kuriuos rusai naudoja Afganistane. Užpernai Nikaragva gavo 14 tūkstančių tonų karinių siuntų, o pernai — jau 18,000 tonų. Kareivių Nikaragva dabar turi 62,000 (pernai buvo 48,000). Tankų šiemet turi 340 (pernai turėjo 240). Prie Punta Juesto stotomas karinis aerodromas leistų sovietų žvalgybos lėktuvams šnipinėti JAV Ramiojo vandenyno pakraščius, panašiai kaip dabar daroma Atlanto vandenynė iš karinių aerodromų Kuboje, sakoma raporte. Tankų ir šarvuotųjų jėgomis Nikaragva jau dabar pralenkia visas kitas Centrinės Amerikos valstybes kartu sudėjus. Šis ginklavimasis yra visiškai neproporcingas Nikaragvos kaimynų galimai grėsmėi.

Sandinistų valdžios žinio, „kontrų“ puldinėjimai padarė valstybei 275 mil. dol. nuostolių. Šis ekonominis sunkumas valdžia suverčia civiliniam karui. Iš 100 pagamintų porų batų, 40 eina kariuomenei. Iš 100 muilo gabalų 40 skiriami kovotojams, pareiškė prezidentas Ortega. Viso šių metų gynybai 40 nuos. skiriamas biudžeto, todėl teks atidėti sveikatos ir švietimo planus, pasakė Ortega.

Nors prekyba tarp JAV ir Nikaragvos sumažėjo, Washingtonas toliau lieka svarbiausias Nikaragvos prekybos partneris. Amerikos prekęs sudaro 20 nuos. Nikaragvos importo ir 18 nuos. eksporto eina į JAV. Beveik visi Nikaragvos bananai eina į JAV, didelė dalis kavos, medvilnės, žuvų pramonės prekių.

Šią savaitę Kongresas turi tarti žodį dėl prezidento reikalaujamų 14 mil. dol. lėšų sandinistų priešininkams. Neatsitiktinai Washingtono įvyko protesto prieš paramą Nikaragvos valdžios priešams demonstracijos, kuriose dalyvavo 26,000 žmonių. Kalbėtojai smerkė lėšas gynybai, smerkė socialinių programų karpymą, pasisakė prieš aparteidą Pietų Afrikoje. Panašios manifestacijos įvyko San Francisco mieste, kur žygiavo apie 50,000, ir Los Angeles mieste, kur dalyvavo 4,000.

KALENDORIUS

Balandžio 23 d.: Jurgis, Elana iš Undos, Daugaudas, Patalė.

Balandžio 24 d.: Fidelis Doda, Valuimantas, Grožvyda.

ORAS

Saulė teka 5:00, leidžiasi 6:39.

Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 75 l, naktį 60 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKAI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

ISPROTĖJIMO REIKALAI

Isprotėjimo (demencijos) gydymas nevisada yra sėkmingas: daugeliui tokių žmonių galima padėti, kai kuriuos net pagydyti, jei gydytojas žino kaip elgtis.
Daniel M. Wlodarczyk, M.D.

Nuo seno kalbama, kad mes mėgstame senus paveiklus, senus automobilius, senus baldus, seną vyną, bet mes nemėgstame seno žmogaus. Taip tikrai esti su isprotėjusiais pensininkais — niekas jų nemėgsta: blogai žmonės daro taip elgdami. Mat, gydytojams tokiais pensininkais daugiau besirūpinant — juos reikiama gydyti, galima daug ko pasiekti: 1. pagerinti padėtį iš pažiūros jau beviltiskam pensininkui ir 2. palengvinti tokio ligonio šeimai našta, kurią ji neša slaugydama isprotėjusį.

Isprotėjimas yra dažna negerovė

Dabartiniais apskaičiavimais patirta, kad kas penktas ar kas dvidešimtas 65 metų sulaukęs serga vienu ar kitu isprotėjimu. Keturiolika dešimt metų nuo isprotėjimo savos namuose esančių pensininkų tik ribotai pajėgia judėti. Dvylika nuo isprotėjimo ne ligoninėse esančių pensininkų pajėgia nepilnai apie save tvarkytis. Šios negerovės dar labiau išryškėja, tyrinint mintyje greitai gausėjant daugiau 65 m. amžiaus žmonių skaičių. Apskaičiuojama, kad 2020 metais tokių bus kas penktas gyventojas — 20 nuo isprotėjimo, viso 55 milijonai.

Dabartinė isprotėjusių priežiūra nėra pakankama

Susipažinus su dabartiniu isprotėjusių gydymu aiškėja, kad būtina reikia gerinti jų gydymą. Ištyrus mediciniškus dokumentus ligoninių ambulatorijas lankančių daugiau 65 metų isprotėjusių asmenų rasta, kad 95 nuo isprotėjimo tų dokumentų nenurodo tokių pacientų dienišius veiklos ir jų protinio stovio. Tyrė tuos dokumentus gydytojas mano, kad kai kurie gydytojai spėja, kad tokių pacientų protinis stovis — pakitimas esti dėl senatviesko užsimerštamumo — ir dėl to negydytinas. Dar ir dėl to kai kurie gydytojai nenori tirti paciento atmintį, nes tikisi, kad pacientas nesutiks su tokiu tyrimu. Dar paciento mandagumas — melumas — geras su kitais apsiėjimas įtakoja gydytojus manyti apie savo paciento protinį normalumą.

Nors proto pakitimas normaliai senstant dar nėra gerai apibrėžtas, vienok jau žinoma, kad normalus senėjimas neapima žymų intelektualinį pairimą, sumišimą, nusiminimą, halucinacijas (tėrėjimas pojūčio nepagrįsto realybe), ar deluzijas (klaidingas įsitikinimas, kurio negalima pataisyti protavimu). Senstant žmogui gali atsirasti, bet gali ir nebūti, isprotėjimo (demencijos) pasireiškimų: dėmesio susilpimo, atminties sumenkimo, paprastai skaičiuoti nepajėgumo, orientacijos pasilpimo ir nevykusių sprendimų.

Tie suminėti pakitimai gali būti nepastebimi šeimos narių, draugų ar darbdavio. Tada isprotėjimas gali taip toli pažengti, kad dėl nesorientavimo ir neatpaži-

nimo jam buvusios žinomos aplinkos pacientą tenka gabenti pas gydytoją.

Isprotėjimo (demencijos) aptarimas

Isprotėjimas (demencija) aptariamas kaip įgytas nuolatinis paūmėjimas intelektualinės veiklos, mažiausiai trijose proto srityse iš šių sešių, pasireiškiantis: kalboje, atmintyje, regėjime, emocijose, asmenybėje ir atpažinime.

Isprotėjimo žodį reikia labai atsargiai vartoti, nes jis gali turėti labai neigiamą pasekmę tiek ligoniui, tiek jo šeimai, o taip pat gali ateityje įtakoti mediciniškų negyrovų gydymą. Isprotėjimas yra grupė negyrovų — sindromas, o ne vien tik tam tikra diagnozė. Iš tikrųjų, isprotėjimas nurodo tik pradžią darbo ir gydymo planavimo, o ne galą. Tokį teiginį patvirtina vėliausios studijos. Yra susekta, kad nuo 10 iki 30 nuo isprotėjimo atvejų yra pasitaikančių ir dar nuo 19 iki 20 nuo isprotėjimo vadinamų isprotėjėlių esti klaidingai diagnozuojami. Sakysim, nusiminimas (depresija) nėra isprotėjimas.

Tyrimų duomenys

Keturiolika tyrinėtojų grupės paskelbė savo tyrimų duomenis. Rastos šios trys svarbiausios nepagydomo isprotėjimo priežastys: Alzheimerio liga, alkoholis ir daugybiniai kresuliai smegenyse. Isprotėjimą sukeliančios pagydomos rastos šios priežastys: vaistų pašalinis veikimas, gūžio liaukos sumažinta veikla (hypothyroidism), kraujo išsiliejimas smegenų apvalkaluose (subdural hematoma), praeinantys smegenų arterijų spazmas (transient ischemic attack), reumatoidinis vaskulitas, vaistai, neurosifilis, nusiminimas (manic depression) ir kt.

Minėti tyrimai susekė, kad beveik pusė isprotėjusių turi dar ir kitas, pradžioje neatpažintas mediciniškas negeroves. Minėtoji studija susekta, kad pasitaisyti nuo isprotėjimo dažniau pasisekdavo tiems pacientams, kurie buvo mažiau isprotėję, kurie buvo trumpiau ta liga sirgę ir kurie pildė gydytojo patarimą — dažniau naudojo gydytojo prirašytus vaistus.

Neatpažintas negerovės pradžioje tvarkant, dažnai pagerėdavo isprotėjimas. Kai kurie visai sunormalėdavo. Minėti tyrimai buvo naudingi, nes jie susekė šiuos tris svarbius reiškinis: 1. kad senesnieji isprotėjėliai dažnai turi dar ir kitas mediciniškas negeroves; 2. gydant tas

Dipl. teis. Pranas Šulas ir poetas Juozas Palutis ir jo žmona Marytė seka kultūrinę programą Alvdvo pažmonyje, Lietuvos sodyboje. Nuotr. M. Nagio

negerovės, isprotėjimas gali pagerėti; 3. ilgai nei daugelis pasitaisytiųjų nuo isprotėjimo suseraga Alzheimerio liga.

Isprotėjimo įvertinimas

Isprotėjimo tyrinėtojai tvirtina, kad daugumas isprotėjėlių turi savo ligos dvejopas sudedamąsias dalis: vienos jų nepataisomos, kitos pataisomos. Sakysim, Alzheimerio liga sergantysis sudaro sunkumo diagnozės nustatymui, jei jis nesiorientuoja vaistų naudojime, užmiršta imti thyroid tabletes, ar praliedžia vaigymą. Su tokia daugybe negyrovų sunku esti įvertinti pagyvenusių isprotėjėlių.

Taip ir turim tokius isprotėjusius žmones, kurie serga dar ir kitomis, dažnai pataisomomis negerovėmis. Pastarosios negydomos gali net tik pabloginti isprotėjimą, bet jį pradėti bei klejojimą (delirium) sukelti. Todėl reikalingas nuodugnus isprotėjusių mediciniškas ištyrimas. Žinoma, gydytojas apsprendžia, kokius tyrimus reikia atlikti, norint susekti pataisomas isprotėjusių negeroves.

Su isprotėjusiais atliktini tyrimai

Kiekvieno isprotėjusio pensininko mediciniškas tyrimas prasideda tinkamu surašymu mediciniškos istorijos. Ji surašoma ne tik iš paties paciento, bet ir iš labiausiai patikimo giminių ar draugo, kuris esti pasiekiamas.

Mediciniška istorija yra pats svarbiausias isprotėjusio tyrimo dalykas. Todėl visiems gali tekti būti pagelbėjusi isprotėjusiam tokiame reikale. Užtai kiekvienas reikiama apsišvieskime mediciniškos istorijos surinkime — gydytoji svarbu žinoti kaip greitai — staigiai isprotėjimas pasireiškė, kiek ilgai jis tęsiasi ir kaip jis pirmyn žengia — progresuoja. Geros mediciniškos istorijos yra svarbiausios šios sudėtinės dalys:

1. Praeityje turėti susirgimai.
2. Naudojami ar naudoti vaistai.
3. Socialinė istorija: gyvenimo pakitimas; kasdieninis užsiėmimas; alkoholio, tabako, kavos vartojimas.

4. Užsiėmimas — sąlytis su nuodingomis medžiagomis.

5. Pilnas mediciniškas apžiūrėjimas.

6. Formalus proto stovio įvertinimas.

7. Psichiatrinis ir psichometrinis įvertinimas.

8. Laboratoriniai tyrimai:

kraujo tyrimas (CBC), jo nusėdimas, cukrus kraujuje, inkstų tyrimas, kepenų tyrimas, elektrolitai, kalcis, fosforas, gūžio liaukos

(thyroid) tyrimas, B-12, raud. kraujo kūnelių folate, serologija dėl sifilio (VDRL ir FTA), šlapimo tyrimas, išmatų tyrimas dėl paslėpto kraujo, krūtinės X-Ray, CT. lumbalinė punkcija ir senesniaisiais besirūpinančio gydytojo (geriatric) konsultacija.

Matom, kad susilaukėm laikų, kada negalima isprotėjusį pacientą nurašyti, jį apleisti, leisti jam savaime pasibaigti be jokių pastangų iš mūsų pusės jiems pagelbstint. Ne! taip elgtis dabar nevalia. Todėl kiekvienas ruoškimės tinkamai isprotėjusiojo pagalbai.

Išvada. Nenumokime ranka ir nelaimingiausią žmogų — isprotėjusį mūsiškį. Jam reikia dabartines medicinos pajėgumų talkinti, žinoma, gydytojo priežiūroje toki ligonį laikant. Daug kas tokiame galima padėti, kai prašaliname visus negerumus, kurie prisidėjo prie isprotėjimo. Dažnai sunkus gyvenimas — nuolatinis rūpestis bei baimė namuose yvenant su netinkamo elgesio žmogumi, ar netikusį viršininką fabrike bei įstaigoje turint. Per ilgėsnį laiką vidinis neramumas sukelia protinį nepajėgumą. Daugiau apie tai kitą kartą.

OKUPUOTOS LATVIJOS FOTOGRAFIJA

1983 metų žiemą Latvijos gimęs, bet čia užaugęs Los Angeles foto žurnalistas, vardu Ulvis Alberts gavo specialų leidimą įsivežti į Latviją savo darbų atranką ir juos išstatyti viešoje parodoje. Niekam nepadedant, be valdžios ar organizacinės paramos dokumentų tvarkymas užsietė 3 metus. Juos gavęs, nepraslinkus nei 24 valandoms, jis buvo lėktuve pakeliamas į gimtinę.

Jau 20-to šimtmečio pradžioje Rygos miestas buvo laikomas Latvijos foto menininkų centru. Šiandien Rygoje ruošiamos ne tik latvių, bet ir Sovietų Sąjungos foto parodos. U. Alberts pasirodymas Rygoje susilaukė pasiekimo. Paroda, kuri užtruko 4 savaites, aplankė 14,000 žiūrovų. Čia vietiniai fotografai turėjo susipažinti su tėvynainiu iš anapus geležinės užangos, o eiliniai žiūrovai buvo progą pažinti Los Angeles gyvenimą, nes parodos tema buvo Hollywood kino žvaigždžių privatus gyvenimas ir gatvių scenos. Kilnojama paroda apeliavo 9 Latvijos miestus. Bet daugiausiai U. Alberts buvo sujaudintas tautiečių profesionalis sunkumais. Kadangi fotografija neranda kasdieniam gyvenime pritaikymo, mažai kas pragyvena iš fotografijos. Daugumai fotografija pasilieka laisvalaikio užsiėmumu. Foto kursai universitetuose ar foto mokyklos yra nežinomi dalykai. Jeigu kas yra pasiekiamas, tai tik eksperimentavimo keliu.

Vakarų gamybos foto aparatai bei jų priedai Latvijos fotografams galiausiai nėra prieinami. Kai vienas tautietis pasiguodė, kad jo vakarų gamybos aparatas jau virš dvejų metų neturi baterijų. U. Alberts susėpė jį iš savo atsargų. Dėkingumas buvo išreikštas su ašaromis. Pats Alberts per savo viešnagė išfotografavo 70 filmų. Fotografuojant spalio revoliucijos paradus ar Rygos sveikatos klinikas, neturėjo jokių trukdymų. Žymiausia Rygos madų modelis mielai jam pozavo, bet kada restorane užkandžiaujant su bendraminčiais pro langą pamatė kitoje puseje gatvės kilusį 7 aukštų gaisrą, griebė aparatą ir, kas vakarų foto žurnalistui būdinga, ėmė fotografuoti gesinimo mašinas, besidarbuojančius gaisrininkus bei

susirinkusius žiūrovus, nežinia iš kur atsiradusius iš kariškos mašinos iššokę karkozk pareigūnas žūliai užklaukė, kad jis čia daras. Padėtis buvo išgelbėta, kai sumanus vietinis kolėga išaiškino, kad jie buvo kinefotografijos studijos pavesti sudaryti naujam filmui gaisro nuotraukų rinkinį.

Kaip vakaruose, taip ir ten būna gaisrų, potvynių, karastrofų ir pan. Pas mus foto žurnalistas dažnai persistengia, norėdamas perduoti skaitančiai masei įvykio eiga, tuo tarpu Rytų bloke įvykiai ne tik nėra vaizduojami nuotraukomis, bet iš viso lieka visuomenei nežinomi.

Prieš grįždamas, be smulkių fotografinių dovanų, U. Alberts paliko tautiečiams visą savo nuotraukų rinkinį. Atsilpyginimui per kelias dienas buvo sunėsta virš 200 nuotraukų su viltimi, kad jos bus parodytos vakarų publikai.

Iš dalies jų viltys išsipildė. Šių metų PhotoGraphic magazinas balandžio mėnesio laidoje įdėjo 15 balta juoda nuotraukų. Iš pateiktų pavyzdžių amerikiečių speciai priėjo išvados, kad Latvijos fotografija yra 30 metų atsilikusi. Tačiau žinant, kad tai yra savamokslis su labai ribotomis galimybėmis vaisiai, negalima nuneigti kūrybos, kurioje įžvelgiamas ryžtas pasivyti vakarus.

Edmundas Jakaitis

Lamennais

Dalis atsilankiusių į Alvdvo pažmonį Lietuvos sodyboje klausosi sveikatos patarimų. Nuotr. M. Nagio

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesijunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzīmima, iki kada yra užmokėtas.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštas pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ANTANAS PUSTELNIKAS
Specialybė vidaus ligos
6517 S. Kedzie Ave., Chicago
Tel. 925-9518
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatliptu, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

DR. ANT. RUDOKIS kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4, šešt. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJŲ LIGOS
-Nechirurginis išsiplešus vėnu ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvės gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12—3 val. popiet ir 5—7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KODIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12. Šešt. 10-1

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akininius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofiso tel. — 737-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Dieabeto, thyroid'o, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų
Medicare apdrausti pacientai priimami
2454 W. 71 St., Chicago, Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą
24 val. „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEBUTIS
INTRAUSIS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2860, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLJODA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

R.K. BAŽNYČIA SKAIČIAIS

Net kietais carinės Rusijos okupacijos metais Lietuvos katalikai turėjo savo religinę periodinę ir neperiodinę spaudą, jų pačių leidžiamą ir tvarkomą. Tačiau nuo 1940 m. tokia spauda uždrausta. Taigi jau 45 metai nebeįsina ne vienas religinis laikraštis, o ir religinės knygos, paprastos maldaknygos įskaitant, labai retas dalykas. Bet kad okupantai galėtų pasigirti teikią Lietuvos tikintiesiems „religijos laisvę“, jų administracijos duoda leidimą kasmet išleisti „Katalikų kalendorių – žinyną“, lyg ir religinės knygos ar žurnalo pakaitalą. Žinoma, leidinio medžiaga griežtai cenzūruojama, ribojama puslapių skaičiumi ir labai mažu (gal tik kelių šimtų ar tūkstantų) tiražu.

1 egz. tokio kalendoriaus žinyno, skirto 1985 metams, šiomis dienomis pasiekė mus. 288 puslapių apimties knyga. Lyg ir šio toks „prograsas“: pernykštis žinynas buvo 240, o 1982 m. tik 152 puslapiai.

Vartant leidinio puslapius, galima susidaryti šokią tokį dabartinės religinės Lietuvos vaizdą. Bet jis būtų netikras, jeigu mes ten skelbiamų duomenų nepalygintumėm su R.K. Bažnyčia nepriklausomybės metais. Taigi keletas palyginimų.

1940 m. laisvoje Lietuvoje buvo: arkivyskupų bei vyskupų 12, kunigų ca. 1500, bažnyčių – 721, koplyčių – 320, 4 kunigų seminarijos su 470 klierikų, 36 vyrų vienuolynai su 574 vienuoliais, kurių 168 buvo kunigai (tėvai), 82 moterų vienuolynų židiniai su 934 vienuolėmis. Pridėjime dar faktus, kad katalikai turėjo nemaža savo mokyklų, visose valdinėse mokyklose buvo kapelionai, dėstoma tikyba, veikė Teologijos – filosofijos fakultetas, kariuomenę aptarnavo 26 kariniai kapelionai, buvo leidžiama keliasdešimt katalikiškų laikraščių bei žurnalų, veikė savos knygų leidyklos, spaustuviės. Religinės brolijos bei organizacijos turėjo dešimtis ar net šimtus tūkstančių narių.

O toks šių institucijų vaizdas šiandien? Į šį klausimą gali atsakyti pačių bolševikų išcenzūruotas minėtas leidinys. Pagal jį, bažnyčių tėra 630. Taigi 91 kažkur „prađingo“. Neminima nė viena veikianti koplyčia. Kaip žinia, jos buvo uždarytos, o nemaža jų ir nugriautos. Vyskupų 6, bet iš jų vienas (J. Steponavičius) valdžios nušalintas, kitas (R. Kriščiūnas) ligonis, negalįs eiti pareigų. O iš likusių keturių vyskupų nė vienas nėra ordinaras. Kažkodėl leidinyje niekur neminimas tikras okupacinės valdžios paskirtas visų vyskupijų valdytojas, lyg „vyskupų vyskupas“, Religinis reikalams igaliotinis Petras Anilionis. Matyt, kad nešvari sąžinė neleidžia jam išeiti į viešumą. Kunigų (vyskupus įskaitant) dabar Lietuvoje tėra 680. Bet iš šio skaičiaus reiktų išskirti kunigų altaristus, rezidentus, ligonis, – negalintys eiti kunigiškų pareigų. Tokių yra net 114. Bažnyčių, turinčių nuolat aptarnaujančių kunigų, yra 484, o 146 bažnyčios nuolatinio kunigo neturi – jas retkarčiais aptarnauja iš kitur atvykę kunigai. Vikarų tėra 64. Kurijoje ir kunigų seminarijų dirba 16 kunigų. Pažymėtina, kad 8 Lietuvos kunigai dirba už sovietinės Lietuvos ribų: Gudijoje, Kazachstane, Ukrainoje, o vienas jų (kun. St. Mažeika) aptarnauja užsienio diplomatams skirtą bažnyčią Maskvoje.

Kunigų seminarija tėra viena. Ji turi 117 klierikų, kurie pagal kursų šitai pasiskirsto: I – 29, II – 28, III – 20, IV – 21 ir V – 19. Į ją

priimami jaunuoliai 18-30 m. amžiaus, atlikę karinę prievolę ar nuo jos atleisti. Kaip žinome, okupacinė valdžia griežtai riboja klierikų skaičių, sovietinis saugumas juos santauzoja, stengiasi įkisti į seminariją „savus“ agentus. 1983.XII.1 – 1984.XII.31 Lietuvoje mirė 28 kunigai. Skelbiamos jų pavardės. Per tą laiką įšventinta tik 12 kunigų. Taigi jų skaičius sumažėjo 16. Pažymėtina, kad leidinyje neskelbiami atitinkamoms Lietuvos vyskupijoms priklausančių išveivijoje gyvenantieji kunigai. Tačiau yra išimčių. Pernai metų leidinyje buvo paminėtas lejonis kun. Stasys Vla, o šiame žinyne kun. Alfonsas Lipniūnas. Tai padaryta todėl, kad jėdū buvo vokiškų nacių kaliniai. Jei juos būtų nukankinę bolševikai (o tokių atvejų buvo daugybė), tai ir jie nebūtų susilaukę paminėjimo. Beje, A. Lipniūno nekrologelis skirtas jo 40 m. mirties sukakčiai. Velionis kankinys kunigas čia vadinamas „ugningu apaštalu“.

Ką dar galime sužinoti iš žinyno? 1984 m. Lietuvos vyskupijose buvo sudarytos Kunigų tarybos ir Konsultorių kolegijos. Yra Liturginė komisija, kun. Vaclovo Aliulio vadovaujama. Įsteigta ir „Lietuvos Krikšto jubiliejaus komisija“ iš 13 narių, vyskupo J. Preikšo pirmininkaujama. Jai pavesta ruošti „Lietuvos krikšto 600 metų (1387 – 1987) jubiliejaus minėjimą. Tikslai atrodo, kad okup. Lietuvoje bus ruošiamas „Lietuvos krikšto“ minėjimas, o išveivijoje – „Lietuvos krikšto atnaujinimo“ tokia pati sukaktis.

112–117 psl. pateikti kai kurie Šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakties minėjimų aprašymai. Pasidžiaugta, kad okupacinė valdžia leido išleisti sukaktuvinį medalį ir porą suvenyrų. Tik tiek! Kokia mizerija... Apie išveivijoje ir Lenkijoje išleistus suvenyrus bei leidinius nieko, nutylima, nors buvo įvairiomis kalbomis išleista daugybė knygų, rimtų istorinių studijų, medalių, giesmių, poezijos apie Šventąjį rinkinių ir kt. medžiagos.

Visiškai nieko nerašoma apie šiais metais (gegužės 4 d.) palaimintojo Mykolo Giedraičio 500 m. mirties sukaktį, kurią Lietuvos tikintieji ruošiasi minėti. LKB Kronikos duomenimis (Nr. 65, 1985) ši sukaktis nesanti okupantams miela, ir todėl valdžia neleidžianti jos minėti. Šiuo reikalu paruoštos apie šventąjį medžiagos igaliotinis P. Anilionis neleidęs įdėti į „Žinyną“. Vadinasi, mūsų Palaimintasis ir po 500 metų sovietinei valdžiai galįs būti „pavoingas“...

Skelbiamas jubiliejinų bažnyčių sąrašas. Giedraičiai – 575 m., Kauno karmelitų – 475, Šalčininkėliai – 425, Rykantai – 400, Kretinga, Kruonys 375, Apytalaukis – 350, Eitminiškės – Joniškelis – 300 ir kt. 16 Lietuvos kunigų 1985 m. švenčia savo kunigystės šventimų 50 metų (auksinį) jubiliejų, o 6 – 60 m. sukaktį. Prieš 150 m. gimė vyskupas ir poetas A. Baranuskas.

Vertinam minėtą leidinį, reikia pasakyti, kad esamomis sąlygomis jis V. Aliulio ir kitų labai gerai suredaguotas. Atspausdinta kunigams reikalingos medžiagos, kurios jie sunkiai tegali kur kitur rasti: pateiktos savaitinių pamokslų, santraukos. Šv. Eucharistijos kulto instrukcija, keli rašiniai apie Kristų bei krikščionybę pasaulyje. Pridėti Lietuvos bažnyčių ir dvasininkų vardiniai sąrašai. Ir dar viena okup. valdžios suteikta „privilegija“: Dievo vardas rašomas didžiąja raide... b.kv.

ŠV. METODIJAUS 1100 METŲ MIRTIES JUBILIEJAUS PARAŠTĖJE

Šiais metais Čekoslovakijos Bažnyčia švenčia 1100 metų šv. Metodijaus, slavų apaštalo, mirties sukaktį. Jis (su broliu Kirilu (abu graikai) apaštalavo tarp Chersoneso chazarų, vėliau bulgarų, bohemų, moravų. Į slavų kraštus buvo pakviesti Moravijos karaliaus IX a., kad atsvertų germanų įtaką ir mokytų žmones slavų kalba. Juodu davė slavų krikščionims naują raidyną (kirilica), rytų apeigas, išvertė į bažnytinę slavų kalbą (paleoslavika) Šv. Raštą, liturgines knygas, Bažnyčios įstatymus. Kirilas mirė Romoje 869 m., o Metodijus pop. Adrijono II buvo konsekruotas vyskupu ir paskirtas apaštalinio legatu Panonijai ir Moravijai. Čia jis mirė 885.IV.6 ir, pagal tradiciją, buvo palaidotas savo katedroje, Moravijos sostinėje Stare Meste – Velehrade arba netoli Velehrado. Metodijaus kapa vieta nežinoma, nes ir jo katedros neliko nė žymių.

Jau praėjusiais metais Prahos kardinolas F. Tomašek, gavęs tūkstančius Čekoslovakijos kunigų ir tikinčiųjų prašymų, kad į Metodijaus jubiliejaus iškilmes pakviestų ir Šv. Tėvą, 1984.IV.11 pranešė Prahos valdžiai, kad jis pakviestų popiežių, didžiųjų ir spontanišką mūsų tikinčios tautos manifestaciją.

Pop. Jonas Paulius II gegužės 1 d. atsakė iš širdies norįs atvykti į Čekoslovakiją. „Kaip visuotinės Bažnyčios Ganytojas, jaučiu gilų norą priimti šį pakvietimą, juo labiau, kad minimas pagrindinis apaštalas, kuris atnešė mums slavams neįkainojamą tikėjimo dovaną. Jei aplinkybės leis, mielai vadovausiu šio palaimingo įvykio iškilimams“. „Jei aplinkybės leis“ – o pastaroju metu santykiai tarp Vatikano ir Prahos yra pablogėję. Kard. Tomašek pasiūlė, kad popiežius, kaip numatoma, lankydamas Jugoslaviją, nors trumpai užsuktų į Velehradą. Bet popiežius atsakė, kad jis norįs atvykti į Čekoslovakiją tiesiog iš Romos.

Tai bene pirmas kartas, kada tauta kviečia popiežių, nepaisydama savo valdžios priešingumo ir asmeniškų rizikos berenkant parašus. Policija iš tikrųjų gaudė parašų rinkėjus, konfiskavo parašų lapus, tardė jų rinkėjus, ypač jaunimą. Nenuostabu, Čekoslovakijos Bažnyčiai taikomi metodai, kurie yra persekiojamojo pobūdžio.

Pastaraisiais metais ypač sustiprėjo Čekoslovakijos komunistų spaudoje puolimas ir niekinimas popiežiaus „lenko“. „Šio amžiaus popiežius – didžiausias reakcionierius“. Jo enciklikos „yra

pavyzdys logikos laviravimo ir socialinė demagogija; tatau atskleidžia norą sąvokoms duoti naują turinį ir iškreipti prasmę“. Taip rašė čekų komunistų partijos organas „Tribuna“, pasižymėjęs dažniais popiežiaus puolimais.

Vatikano ir Prahos santykiai ypač paastrėjo, kai pop. Jonas Paulius II pasmerkė visas pasaulines valdžias įsteigtas ir globojamas kunigų organizacijas. Čekoslovakijoje tokia yra „Pacem in terris“ kunigų draugija. Valdžia jos narius įstato į vyskupijų valdymą ir svarbesnį vietovių klebonus. Po popiežiaus pasmerkimo dalis „Pacem in terris“ kunigų išstojo. Likusieji teisinosi, kad jų pasmerkimas neliečia, nes jie lieką ištikimi Bažnyčiai ir popiežiui, siekią tik vieno: gerų santykių tarp Bažnyčios ir Valstybės.

Kiek komunistinė Čekoslovakijos valdžia globoja ir diriguoja „Pacem in terris“, rodo toks įvykis. Praėjusių metų birželio mėn. „Pacem in terris“ kunigai buvo sukviesti į Dolni Smokovec (Tatų kalnuose) vasarvietę. Čia jiems padaryta pasiūlymas, kurio autorius yra Vasil Bilak, vadovaujanti figūra valdžios viršūnėje, laikomas pirmuoju po Gustav Husak. Jis po karo sulikvidavo Čekoslovakijos rytų apeigų katalikus. O tas

pasiūlymas toks: 1. Kadangi „Pacem in terris“ kunigai popiežiaus pasmerkti, jie turi visiškai atsiriboti nuo Romos. 2. Pasiduoti pravoslavų Bažnyčios globai. 3. Metodijaus jubiliejaus iškilimams pakviesti ne popiežių, o Maskvos patriarchą Pimeną.

Pasiūlymas „Pacem in terris“ kunigų buvo sutiktas protesto balsais. Kai kurie dalyviai pasipiktinę norėjo palikti suvažiavimą. Valdžios pasiūlymas buvo sužinotas krašte, sukeldamas katalikų susirūpinimą ir pasipriešinimą. Kard. Tomašek gavo šimtus protesto laišku. Jis 1984.VIII.12 „Katolicke Noviny“ 32 num. paskelbė laišką, pasirašytą jo paties ir Banská Bystrica vyskupo J. Ferancec, kuriame mini gaudė apie katalikų Bažnyčios prisijungimą prie pravoslavų. Aiškina, kad tarp šalia Romos Bažnyčios esančių kitų konfesijų pravoslavai yra artimesni katalikams ir su jais yra tamprus kontaktas. Tačiau tai nereiškia, kad Čekoslovakijos katalikų Bažnyčia turi mintį susilieti su Rusijos pravoslavų Bažnyčia“.

Šis viešai paskelbtas laiškas aprašino Čekoslovakijos katalikus ir metė dar juodesnį šešėlį ant „Pacem in terris“ narių. Girdėti, kad jos vadovybė ieškanti galimybes nuvykti į Romą ir popiežiui pareikšti savo ištikimybę.

Tokie įvykiai dar labiau sustiprino Čekoslovakijos katalikų norą šv. Metodijaus jubiliejaus iškilmėse turėti ir popiežių. Iškilmės vyks liepos 5 d. Velehrade, Moravijoje, Oomouc vyskupijoje, kur palaidotas šv. Metodijus. Jo kapas yra nežinomas. Daromi archeologiniai kasinėjimai jam surasti. Čekoslovakijos liaudyje sakoma: „Kai suras šv. Metodijaus kūną, tada Bažnyčia bus laisva“. Tad gali ir nesurasti...

Už popiežiaus į Čekoslovakiją atvykimą meldžiasi tikintieji. Belaukiant šv. Metodijaus jubiliejaus, pagyvyje religinis gyvenimas. 1984 m. liepos 7-8 dienomis, nepaisant policijos trukdymų, apie 150-200 čekų maldininkų aplankė Marijos šventovę Levoče (Slovakijoje). Tikintieji pagaliau išdrįsta traukti į vyskupijos teismą tuos „Pacem in terris“ kunigus, kurie kenkia Bažnyčiai.

Popiežiaus pasakymas, kad jis aplankys Čekoslovakijos

Bažnyčią, jei „aplinkybės leis“, įvairiai komentuojamas Vakarų spaudoje. Vieni spėlioja, kad toks leidimas bus duotas, nes komunistinė Čekoslovakijos valdžia pakelsianti savo prestižą tarptautinėje plotmėje. Kiti spėja, kad leidimo (kaip ir į Lietuvą) nebus, nes toks popiežiaus apsilankymas sustiprintų katalikų tikėjimą ir jų ryšius su Roma. O to komunistinis režimas negali pakęsti.

O tuo tarpu Romai ištikimų kunigų persekiojimas nesiliauja. Neseniai Austrijos savaitraštis „Die Furche“ (1984, nr. 49) rašė, kaip Čekoslovakijoje persekiojami geri kunigai. Duoda konkrečius faktus. Kun. Ad. Rucki atimtas leidimas eiti kunigo pareigas dėl to, kad „jis per daug užsima su jaunimu“. O tas kunigas rūpinosi gelbėti ir grąžinti į normalų gyvenimą girtuoklius, narkotikų vergus. Nieko nepadėjo kard. Tomašek ir Odomonc vyskupo bei 466 tikinčiųjų protestas dėl kun. Rucki nubaudimo. Panašus likimas ištiko kun. Bohumil Litavanč. Apkaltintas parašes savo darpajos tėvams laišką, kviesdamas vaikus lankyti religijos pamokas. Valdžios akyse toks laiškas „yra neįgalus, ardaš socialistinį šeimų gyvenimą“.

J. V.

TAIGI

Visa lietuvių tauta su savo išsilikusiomis organizacijomis, įstajomis: laikinąja vyriausybe, buv. vyriausybės nariais, Kat. Bažnyčia, lietuviškąja spauda, partijomis ir visa visuomene buvo priešinis nacių politikai ir metodams, taikomiems žydams; žydus rėmė ir gelbėjo bei juos užjautė.

Tautos reakcijos metu buvo nužudyta žydų, tačiau juos žudė ne kaip žydus, bet kaip bolševikus. Nuo šio tautos keršto daugiau nukentėjo lietuvių, negu žydų.

Buso lietuvių moralinių supuvelių, kurie talkino naciams žudyti žydus ir plėsti jų turta, bet tokių buvo, palyginti, nedaug, mažiau negu kitose tautose, atsidūrusiose tolygiose sąlygose.

Lietuvių tauta sugebėjo labai gražiai atskirti žydų tautą nuo paskirų žydų bolševikų, nusikaltusių lietuvių tautai, Lietuvos Respublikai ir pavieniams lietuviams. Nusikaltėlius baudė įprastu anarchijos metui būdu.

Prel. Mykolas Krupavičius

„Volungės“ choro vyrai, kurie atliks koncertą gegužės 18 d. Marijos aukšt. mokyklos saleje, minint „Draugo“ 75-rių metų jubiliejų.

MOTERIS SU BALTU CHALATU

Netikėta sąjungininkė
DR. KONSTANCIJA PAPROCKAITĖ-SIMAITIENĖ

„Tuomet neapsakomas ramumas užlieja širdį, ir mes mirgančiai žvaigždučių grožio ir žolynų kvapų apsuvaiginti užmirštame savo vargus ir nelaimes. Gamtos užliūliuoti pasąstame svajingame pasaulyje ir gilime sapne.“

„Brėkstant, kai savo šviesią akytę užmerkia paskutinė žvaigždutė ir pasirodo fonas blėstančio dangaus, didžiuliai kamuoliai apleidžia slėnį melsvai pilkas rūkas. Tada pabunda iš miego raudonbarzdis gaidys. Įtraukęs į plaučius tyrą rytmečio orą, pasitempia, sparnais suplasnoja, iš visos gerkles sušunka savo skardų, kakariekiūūūū... pastyruosiomis akimis, apželsusiais veidais, susivėlusiais plaukais, suglamžytas drabužiais, triukšmin-neužbaigtas žavingus sapnus. Ponia, ach, kaip aš gal, lyg pamišė, lakstė po aikštę. Vieni plėšė iš savo marškinių ir liemenių sagas ir metė jas ant žemės, kiti išskėlė į viršų rankas, kumščius suspaudė kažkam paslėptą kišenę. Zvilgtelėjau ir mane jaunyste spindinčiomis akimis ir pagyvejusi tarė: „Linkiu jums švelnaus miego ir saldžių sapnų“, – linksmai pasišokinėdama nubėgė į palapinę.“

Po trumpo laiko visi čigonai sumigo. Aikštėje pasidarė ramu. Tik kartas nuo karo pasigirdavo jų laukinių šunų lojimas, bet ir tas greitai nutildavo. Netrukus užmigau ir aš. Miegojau kietai. Būčiau greičiausiai pavėlavusi į tarnybą, jei aikštėje nepaprastas triukšmas nebūtų manęs iš gilaus miego pažadinęs.

Pribėgau prie langų. Ir tai ką pamaciau, padarė man perkūnišką įspūdį. Apstulbusi spoksojau pro langą ir visiškai nesusigaudžiau, kas čia darosi. Aikštėje buvo baisiausias samyšis. Čigonai visos gerkles sušunka savo skardų, kakariekiūūūū... Ir nutraukia mūsų kartais dar neužbaigtus žavingus sapnus. Ponia, ach, kaip aš gal, lyg pamišė, lakstė po aikštę. Vieni plėšė iš savo marškinių ir liemenių sagas ir metė jas ant žemės, kiti išskėlė į viršų rankas, kumščius suspaudė kažkam paslėptą kišenę. Zvilgtelėjau ir mane jaunyste spindinčiomis akimis ir pagyvejusi tarė: „Linkiu jums švelnaus miego ir saldžių sapnų“, – linksmai pasišokinėdama nubėgė į palapinę.“

Su nepaprastu malonumu klausiau ją supančių čios gamtos aprašymo. Stebėjauosi jos jautria poezijoje. Dar kiti tempė iš vežimo indus, avalines, tiška siela, o taip pat ir geru anglų kalbos žinojimu. Pabaigiau jai kalbėti, užklausiau: „Pasakykit man, kur taip gerai išmokote anglų kalbą?“

„Vadinėdama su ‚vurdon‘ (vurdon – čigonų kalboje reiškia vežimą, ji paaiškino) po Angliją, Australiją, Jungtines Amerikos Valstijas ir Kanadą. Be anglų moku vengrų, vokiečių ir, žinoma, čigonų kalbas. Ponia, čigonai turi daug kalbų mokėti, kitaip jie badu numirtų“, – dailiai šyptelėjusi pridūrė.

Padėkojau jai už taip įdomių pašnekesį ir duoda-ma pinigų prašnekau: „Džiaugiuosi, kad neklydau jus užkalbinusi. O dabar laikas ir mums poilsui. Tik žinoma ne tokiam romantiškam, kurį jūs ką tik buvotė atvaizdavusi“. Ji padėkojo. Įsikišo pinigų ir savo sijono kvoldo paslėptą kišenę. Zvilgtelėjau ir mane jaunyste spindinčiomis akimis ir pagyvejusi tarė: „Linkiu jums švelnaus miego ir saldžių sapnų“, – linksmai pasišokinėdama nubėgė į palapinę.“

Po trumpo laiko visi čigonai sumigo. Aikštėje pasidarė ramu. Tik kartas nuo karo pasigirdavo jų laukinių šunų lojimas, bet ir tas greitai nutildavo. Netrukus užmigau ir aš. Miegojau kietai. Būčiau greičiausiai pavėlavusi į tarnybą, jei aikštėje nepaprastas triukšmas nebūtų manęs iš gilaus miego pažadinęs.

Pribėgau prie langų. Ir tai ką pamaciau, padarė man perkūnišką įspūdį. Apstulbusi spoksojau pro langą ir visiškai nesusigaudžiau, kas čia darosi. Aikštėje buvo baisiausias samyšis. Čigonai visos gerkles sušunka savo skardų, kakariekiūūūū... Ir nutraukia mūsų kartais dar neužbaigtus žavingus sapnus. Ponia, ach, kaip aš gal, lyg pamišė, lakstė po aikštę. Vieni plėšė iš savo marškinių ir liemenių sagas ir metė jas ant žemės, kiti išskėlė į viršų rankas, kumščius suspaudė kažkam paslėptą kišenę. Zvilgtelėjau ir mane jaunyste spindinčiomis akimis ir pagyvejusi tarė: „Linkiu jums švelnaus miego ir saldžių sapnų“, – linksmai pasišokinėdama nubėgė į palapinę.“

Su nepaprastu malonumu klausiau ją supančių čios gamtos aprašymo. Stebėjauosi jos jautria poezijoje. Dar kiti tempė iš vežimo indus, avalines, tiška siela, o taip pat ir geru anglų kalbos žinojimu. Pabaigiau jai kalbėti, užklausiau: „Pasakykit man, kur taip gerai išmokote anglų kalbą?“

„Vadinėdama su ‚vurdon‘ (vurdon – čigonų kalboje reiškia vežimą, ji paaiškino) po Angliją, Australiją, Jungtines Amerikos Valstijas ir Kanadą. Be anglų moku vengrų, vokiečių ir, žinoma, čigonų kalbas. Ponia, čigonai turi daug kalbų mokėti, kitaip jie badu numirtų“, – dailiai šyptelėjusi pridūrė.

kažką sušukdavo ir vaikus koja paspyrusios dar labiau sėldavo. Žiūrint į tokį chaosą, man taip baugu darėsi, net per nugarą šiurpuliai perbėgo.

Greitai apsiirgčiau irėjau į ligoninę. Vos tik pradėjau eiti, pamaciau, kad į mano pusę, kumščius iškelusios, garsiai rekdamos, atbėga kelios čigonės. Iš baimės net nutirpau. Pradėjau bėgti, nes instinktyviai jaučiau, kad jos, kaip hienos mane puls. Žinoma, būčiau nuo jų smarkiai nukentėjusi, jeigu laiku nebūtų atsiradusi vakarykštė gražioji čigonukė. Ji buvo man lyg angelas sargas, atsiųstas iš dangaus. Išskėtusi rankas, lyg sparnus, prieš mane atsistojo. Parado. Ir pykčiu žaibuojančiomis akimis ant moterų smarkiai šaukė. Bematanį jų pikti veidai atsileido ir, nuleidusios rankas, jos nuo manęs pasitraukė.

Nuoširdžiai padėkojau savo išgelbėtojai ir paklausiau:

„Kodėl čigonai širyt tokie įsiūtę?“

Ji labai apgailestavo, kad jos tautietės mane taip išgąsdino ir paaiškino:

„Tik prieš kelias minutes mirė mūsų taboro vadas. Čigonai galvoja, kad dėl jo mirties yra kalti visi, kurie šioje ligoninėje dirba. Todėl norėdami atkeršyti, puola visus tarnautojus. Čigonai negali sulaukyti savo karšto temperamento, dėl to jų kerštas neturi ribų ir yra barbariškai žiaurus. Džiaugiuosi, kad man pavyko apsaugoti jus“.

„Esu jums nepaprastai dėkinga už išgelbėjimą nuo bandžiusių mane užplūti įsiutusiu moterų, o taip pat ir už tai, kad vakar užkalbinot mane. Tie du nepaprasti gyvenime įvykiai niekadoms neišdils man iš atminties. Tačiau negaliu iki šiol suprasti, kad jums žaibo greitumu pavyko taip įpykusias moteris numalšinti“.

(Bus daugiau)

METAI BE KUNIGO ALFONSO LAPĖS

Kun. Alfonsas Lapė

„Tavo dienos nepraejo...“
(Iš kun. Krizanto Juknevičiaus pamokslų.)

„Velykų popietyje (1984.4.22) kauniečiai kunigai, kaip įprasta, sveikinome savo vyskupą Liudą Povilonį, ir ten esant, iš Šančių klebonijos gavome žinią, kad mirė kunigas Alfonsas Lapė, Šančių Šv. Jėzaus Širdies parapijos klebonas“. — man rašė Kauno arkiv. kancleris kun. A. Bitvinskas. Žinia nebuvo nelaukta. Jau jo 50 metų kunigystės jubiliejaus metu (1983.5.15) buvo matomi ne senatvės, o ligos ženklai — nuovargis veidas ir laikysena, bet šią ligą turėdami žmonės turbūt visi stengiasi nuslėpti, tuosuti, save ir kitus įtikinti, kad čia tik kažkoks uždegimas, kuris turėtų greit praiginti. O su velioniu jau taip viena kartą yra buvę.

Pats velionis a.a. kun. Alfonsas laiške 1983.6.6 man rašė apie iškilmingai atšvęstą kunigystės jubiliejų. „Mano jubiliejaus praėjo iškilniai (geg. 15). Dalyvavo vysk. Liudas, apie 30 kunigų ir daugiau kaip 5000 tikinčiųjų. Kaip jubiliatas laikaisi pakenčiamai. Tik gegužės-birželio mėnesiais per daug darbo: pirmoji komunija, Šv. Jėzaus Širdies atlaidai (Titulus Ecclesiae), „Atpirkimo jubiliejaus“ dienos, sutvirtinimo sakramentas. Be to, aš dar turiu praveisti rekolekcijas kunigams“. Kaip iš šio trumpo laiškučio, tiksliau Kauno senamiesčio vaizdais su Maironio paminklu papuošto atviruko, matyti, jog velionis kunigas Lapė daug dirbo iki paskutinio savo gyvenimo dienų.

Kun. Alfonsas Lapė gimė 1908 metų spalio 22 d., Andrijaivo parapijoje, Žemaitijos sirdyje. „Seimoje buvo keturi vaikai“, — rašo pusbroliis dailininkas Pranas Lapė, — Alfonsas ir trys seserys: Paulina, Amelija ir Konstancija. Pirmosios dvi buvo vienuolės ir, jeigu teisingai prisimenu, gyveno ir mirė užsienyje. Konstancija buvo išteikusi, ir visa šeima buvo išvežta į Sibirą. Chruščiovo laikais grįžo į Klaipėdą ir ten prieš 8 ar 10 metų mirė. — toliau pasakoja dail. Pr. Lapė.

Keista, kad mes taip mažai apie kun. Alfą žinome. Tiesa, juk ir aš pats gyvenau su kun. Alfonsu beveik dvejus metus viename bute Kaune, o apie jo seseris vienuolės tik dabar iš dail. Prano tesužinojau. Toliau laiške apie kunigą Alfą dail. Pr. Lapė rašo: „Aš gi paskutinus dvejus metus Lietuvoje gyvenau Tytuvėnuose pas kun. Alfą klebonijoje. „Pralaidome gana daug laiko kartu, bet kad būtume giliai kai nors svarbaus ir neužmirštamo kalbėjimo apie asmeninius šeimoms reikalus, negaliu prisiminti. Čia gal yra ta pati mūsų Lapių giminei charakteringa ypatybė. Mes daug apie viską šnekam, bet niekuomet apie save pačius. Nepasakysiu, kad tai būtų dorybė... bet, kaip žemaičiai, mes visi esame

savotiškai nepriklausomi, o to nepriklausomumo pagrindu yra pagarba žmogui ir jo asmeniško gyvenimo privatumui. Kunigas Alfa, kaip ir pats turbūt gerai žinai, buvo giliai privatus žmogus. Viešai visuomet linksmas, mėgstantis pajuokauti, niekuomet netrūko gudraus sąmojo... ir gyvenimą žiūrėjo optimistiškai. O kas dėjosi jo viduje, su kokiomis problemom jam teko grumtis, buvo jo asmeniškas reikalas, apie tai jis niekuomet nekalbėdavo“, — labai taikliai pastebi dail. P. Lapė.

Čia man prisimena keletas jo greitų sąmojų. Pagryžuvio jėkūti naujoką vizitavo vokiečių jėkūti kun. Wolf. Į iškilmes buvo pakviestas ir tuo metu Tytuvėnų parapijos vikaravęs (1934) kun. Alfonsas Lapė. Namų viršininkas vizitatoriui pristatė visus kunigus, naujokus, broliukus bei svečius. Sveikindamasis kun. Wolf. su kiekvienu vis kartojto savo pavardę: Wolf, Wolf, Wolf... kun. Alfonsas atsakė „Fuchs“. Vizitatorius stabtelėjo ir pasakė: „Viel-leicht sind wir aus dem selben Wald“ (galimas daiktas, mudu esame iš to paties miško). Arba kai prieš keletą metų draugai iš JAV lankėsi Lietuvoje ir kartu pietaujant Kaune kažkas iš vietinių kunigų kalbėjo, kad mes esą įpratę matyti amerikonus storus, aptukusius, o čia visi tokie liesi. Kun. Alfa tuoj atsakė: „Mes jų kviečius suvalgome, jie turi badauti“. Prisimenu, 1940 metų birželį, užėmus rusams Lietuvą, vysk. V. Brizgys susikvietė kunigus pasitarti apie padėtį. Į pasitarimą kun. Alfa atėjo su šviesiu kostiumu ir su gražiai parištu kaklaraiščiu. Vysk. V. Brizgys sakė: „Ar ne per greit kunige Alfonsai išsigančiai?“ Kunigas Lapė tuoj pat atsakė: „Ekselencija, per daug gerbiu sutoną, kad leisčiau kiekvienam žydukiui ant jo spjauti“. O tai buvo tiesa, žydukai ir spjaudė, ir palydėdavo praeinančius kunigus įvairiais epitetais. Tai teko ir man pačiam asmeniškai patirti.

Dailininkas Pranas Lapė 1966 metais aplankė savo pusbrolių kun. Alfą Šančių klebonijoje. Tuomet velionis pasakojosi, kad sirgęs vėžiu ar geltonlige. Vilniuje gydytojai padarė visus reikiamus tyrimus nustatė, kad jam belikė maždaug pusė metų gyventi. Operacija nieko nepadažiant. Ir man tuomet viename laiške lyje trumpai rašė, kad Vilniuje gydytojai nustatė, jog jo viduriuose „apsigyvenęs kažkoks vėžys ar lydeka“. Grįžęs iš ligoninės pradėjo ruošti mirčiai. Bet po kurio laiko sveikata lyg ir pagerėjo, o po metų visiškai pasijuto sveikas. Vilniuje tie patys daktarai nustebė ir negalėjo suprasti jo sveikatos pagerėjimo priežasties. „Kaip ten bebūtų buvę, — rašo dail. Pr. Lapė, — tuo metu kunigas Alfonsas ir atrodė, ir jautėsi „sveikas, kaip ridikas“. Apvažiavome visą Kauną, užsukome ir į naujus universiteto (Politechnikos) rūmus. Nors paskaitos dar nebuvo skaitomos, bet studentų jau maišėsi universiteto koridoriuose. Mums tik jėjus, tuoju pat jį apstojo būrys studentų, kaip ir senais laikais. Susidarė man įspūdis, kad Alfa turėjo gerus ryšius su jaunimu ir jų tarpe buvo labai populiarus“.

Čia man vėl menasi 1940-ji metai. Mūsų kunigų penketukas, kurie dirbome katalikiškoje akcijoje ar spaudoje (K. Barauskas, V. Dabušis, Alf. Lapė, J. Prunskis ir St. Yla) vieną vakarą svarstėme — likti Lietuvoje ar pasitrauk-

ti į užsienį nuo bolševikinio teroro. Kun. Alfonsas aiškiai buvo apsisprendęs likti krašte su jaunimu, kuriam jis visą laiką skelbė meilę savam kraštui, ugdyti jo kultūrą ir pažangą. Jis man ir sakė: „Kaip mes pirmieji galime išdrįsti palikti jaunimą jų likimui, kai tiek metų mokėme mylėti tėvynę ir jai aukotis“. Taip mudu ir likome tuomet tėvynėje su savaisiais. Kunigas Alfa tą savo nusistatymą ištesėjo iki mirties. Deja, aš tuo pasididžiuoti negaliu.

Kai antrą kartą (1972) dail. Pr. Lapė lankėsi Lietuvoje, pripuolamai užsuko ir į Šančių kleboniją su savo broliu. Juodu sutiko jaunus vyrus, civiliskai apsirengęs ir, gerokai sumišęs, pradėjo aiškinti, kad kun. A. Lapės nesąjaukė namuose ir nežinąs, kada grįš. Iš karto nepatikėjo, kad juodu esą klebono giminaičiai, greičiau įtarė, kad esame KGB agentai. Tik kai svečiai parašė laisukė, apgailestavo, kad nerado namuose, pasirašė esą pusbroliai, tik tuomet jaunus vyrus kaip truputį atsilėjo ir prisipažino esą vikaras, bet visos teisybės nepasakė. Pranaui su broliu atsiradus autobusų stoty, atskubėjo juos išlydėti giminaičiai ir papasakojo, kad kun. Alfa slapstosi, nes perėję sekmdienį pasakę pamokslą, kuris galėjęs labai nepatikti saugumui.

Kunigo Alfonso Lapės šaltą žemaitišką charakterį patiria me iš įvykių Tytuvėnuose 1941 metais, prasidėjus vokiečių karui su rusais, kur tuo metu kun. Alfa klebonavo. Miestelėnai išėjo sutikti pirmųjų vokiečių kariuomenės dalinių, juos sveikino. Tik staiga iš kažkur pasigirdo keli šūviai, ir vienas vokiečių kareivis buvo nušautas. Vokiečiai tuoju pat suėmė pirmus pasitaikiusius 20 vyrų ir čia pat prie mėsinės sienos sušaudė. Po to sugaudė ir daugiau vyrų, jų tarpe ir kleboną kun. Alfonsą Lapė, ir visus pastatė prie sienos tam pačiam likimui. Kun. Alfa, sukaupęs visą vokiečių kalbos žodyną, išėjo į priekį ir pradėjo aiškinti, kad jis yra vietos klebonas ir kad žmonės, kuriuos jie nori sušaudyti, nėra kalti. Vokiečių kareivis buvo nušautas civiliskai persirengusio rusų kareivio. Dalinio viršila, kuris šiai akcijai vadovavo, sušaudymą atidėjo, bet suimtuosius nepaleido. Tuomet kun. Alfa išsprasė leisti jį nueiti į bažnyčią ir pasakyti pamokslą, nuraminti žmones, nes žmonės labai nerimavo, gerai žinodami, kad šaudomi nekalti žmonės. Klebonas pasakė raminantį pamokslą, prieš tai liepęs skambinti ilgai visais varpais. Žmonės apribo, bet klebonas turėjo grįžti atgal pas suimtuosius ir visą naktį praleisti miškelyje. Rytojaus dieną atvyko aukštesnio rango vokiečių karininkas, su kuriuo pavyko visą reikalą išsiaiškinti ir suimtuosius išlaisvinti. Šis epizodas šiek tiek nušviečia kunigo Alfonso charakterį, kuris ir sunkiausiose aplinkybėse sugeba nepasimesti, pakanka drąsos ginti artimųjų reikalus, gerai orientuotis susidariusioje padėtyje ir planingai veikti.

Po kunigo Alfonso mirties dail. Prano Lapės sesuo rašė, kad: „... kun. Alfa mirė namuose iš bado“. Atseit, vėžio ligos apimti viduriai nepriėmė maisto. Ligoninėse tokius ligonius maitina per venas. Šeimininkė pasakojo, kad paskutinėmis dienomis prieš mirtį velionis nenorėjęs matyti dienos šviesos ir prašęs, kad langai būtų uždaryti ir dienos metu.

Labai taiklų pamokslą laidotuvių metu (1984.4.25) pasakė kun. Krizantas Juknevičius, Kauno Šv. Antano parapijos klebonas, kurio mintys dar daugiau išryškins kun. Alf. Lapės paveikslą jo 50 metų kunigystės veiklos rėmuose.

„Tavo dienos nepraejo...“

šiais žodžiais kun. Krizantas pradėjo pamokslą, tai jo motto, ir tęsė: „Dar vieno žmogaus ir kunigo širdis... sustojo. Didį skausmą ir liūdesį pajuto katalikų Bažnyčia ir jos karališkoji kunigystė, lietuvių tauta, žemaičių žemė, Šančių parapija, Lietuvos kunigai ir artimieji, nes jis buvo širdis visų širdyse. Ramiai ir didingai, aprūpin-tas Šv. Sakramentais — Šventąja Kelione Duona, iškeliavo į amžinybę ir psalmės žodžiais: „Dies mei transierunt“ — jau prabėgo mano dienos.

Ne, kunige Alfonsai, tavo dienos neprabėgo, nes tu kunigas per amžius, ir tik dabar prasidėjo tavo tikroji diena, kai Viešpats pagaliau leido tau pilniau pažinti save ir tą kunigystės aureolę, kuri Kristaus kunigo nepalieka per amžius. Ne žemėje, o danguje atskleidžiama paslaptingoji kunigystės knyga, prieš kurią nusilenkia jos draugai ir jos priešai. (Plg. Apr. 5, 1-14). ... Penkiasdešimt metų turėjau progos stebėti kun. Alf. Lapė iš toliau ir iš artčiau. Aukštąs, vyrišką, plačių mostų, neieškantis žodžio, visus apkabinantį ir visų apkabintamą — visas visiems. Toks buvo tas Dievo ambasadorius iki paskutinio atodūsio.

Reikia kunigo vikaro? Prašau — yra kun. Alf. Lapė. Reikia Šiaulių berniukų gimnazijai kapeliono? Lapė. Reikia kūrėjai kanclerio? Lapė. Reikai žurnalisto, redaktoriaus „Vyrų Žygiams“? Lapė. Reikia kunigų seminarijai rektorius? Yra Lapė. Reikia klebono Tytuvėnams, Lygumams, Josvainiams ir kitoms parapijoms? Yra Lapė. Reikia pamokslininko? Lapė. Reikia kunigų rekolekcijoms vedėjo? Yra Lapė. Reikia Šančiams klebono? Lapė. Ir čia Šančiuose šis Dievo ambasadorius ir desantininkas apsisėjo ilgiau. Tarsi surašęs atramą jį dangų. Šiandien ne tik Šančiai, bet ir visos Lietuvos atstovai jį palaity ir amžinybę po visų kelionių ir darbų — vyrų kunigų, kuris nepadarė gėdos nei Dievui, nei Bažnyčiai, nei Tėvynei Lietuvai.

Ne taip lengva suprasti, kas buvo kun. Alfonsas Lapė. Kažkas pasakė: „Jis nebuvo toks, koks atrodė“. O kaip jis atrodė? Labai puikiai. Tačiau tame pasakyme yra ir tiesos. Savo viduje jis buvo kitoks. Po tais vyriškais mostais, gaivalingais žodžiais, slypėjo nuoširdaus, jautraus žmogaus kunigo širdis, tai besidžiaugianti, tai verkianti iki ašarų. Tos didžios širdies devizas buvo būti ir likti ištikimam Dievui, Bažnyčiai, Tėvynei ir kiekvienam žmogui, kam yra reikalingas Dievo ambasadorius.

Kaip jautriai kun. Alfonsas išgyvendavo mūsų laikų priestaravimus! Kaip jam rūpėjo išsaugoti tiesą, ginti tikėjimą, Bažnyčią, žmogaus teises ir kaip jis jaudindavosi, kad ši gynyba neatsidurtų avantiūristų rankose! Prigimties teisė garantuoja kiekvienam individui teisę gintis. Net mūsų priešai turi pripažinti, kad mes nesam lavonas, kuris jau nepasigina ir nuo mūsų. Kaip jis troško tikinčiųjų kuni-

gų vienybės bei meilės! Ne, jo pamokslai nepajėgė išreikšti to, ką šis Bažnyčios vyras išgyveno savo žmogiškame kūne. Atsiiktiniai nepasisekimai jo nesumugdė, o jo optimizmas visuomet buvo užkrečiamas.

Sunkiausiais pokariniiais laikais Lietuvoje buvo pagarsėję „trys briedžiai“, kurie sukryžiauvė rankas nešė tikėjimo vėliavą. Vienas jų buvo kun. Alfonsas Lapė. Mums tada dar jauniems kunigams jie buvo patarėjai ir ramstis. Jei nepadarėme kai kurių klaidų, turime būtų dėkingi jiems. Tiesa, jie nepadarė jokių stebuklų, žygdarbių, bet anais laikais užteko, kad „trys briedžiai“ buvo Lietuvoje ir buvo galima jais pasitikėti.

Drįstu apie kun. Alfonsą Lapė ir daugiau pakalbėti. Jo didybė dažnai pasireiškėdavo mažybėje. Juk ir šv. Paulius yra sakęs, kad Dievo malonės didybė aukščiausiai pasireiškėdavo jo silpnybėse. Kun. Alfonsas nevenė prisipažinti ir prie silpnųjų: „Neturiu dvasios... Visi esame žmonės...“ Taip nekaltai mažieji. Erelis lieka ereliu ne tik aukštybėse, bet ir žemėje, o žmogus — darantis atgailą.

Velionis kun. Alfonsas gyvenė tikėjimu ir pasitikėjimu Dievu. Daug ką mylėjo, bet labiausiai už viską mylėjo Dievą ir tiesą.

Kunige Alfonsai, tavo dienos neprabėgo. Kiekviena nauja diena mums leis, prisimenant tave, atkurti tavo didžiadvasiškumo pamokas, gal tik tuomet mes galėsime būti geresni tavo mokiniai.

Atėjo metas melstis. Susitelkime maldoj už mūsų brangų kun. Alfonsą. Dažnai melsimės už gyvus ir mirusius kunigus. Malda yra viena iš sėkmingiausių priemonių pažadinti naujam kunigui, kuris mirusiojo vietoje skelbtų žmonėms gerį ir tiesą. Kai kunigas jaunam berniukui ar mergaitei užduoda atgailą pasimelsti už kunigus, jis pasėja jauno žmogaus širdyje būsimą kunigo ar būsimą kunigo motinos sėklą. Jei šis tėvai, norėtumėte duoti Lietuvos kunigų, neraginkite ir nemasinkite, o tik tyliai priminkite ir paprašykite, kad jūs vaikai pasimelstų už kunigus, ir patikėkite — ši pasėtoji antgamtinė sėkla duos gausių vaisių.

Ramybė tau, kunige Alfonsai. Tavo dienos tęsiasi. Tik pažiūrėk! Tavo išmintomis pažėmis eina nauji jauni kunigai, pasirodę padėti kiekvienam geros valios žmogui, žengiančiam per šią žemę į aukštąjį dangų.

Toks a.a. kunigo Alfonso Lapės paveikslas išskyla mūsų atmintyje, minint jo mirties pirmąsias metines.

Kun. V. J. Dabušis
CONGREGATION K.I.N.S.
of West Rogers Park
announces their annual bazaar auction and art fair. New merchandise.
Thursday, April 25, 11 a.m.
Saturday, April 27, 8 p.m.
Sunday, April 28, noon
Free Parking. Free Admission.
Hot Food.
2900 West North Shore Avenue
(6700 N. California) Tel. 761-4000

Panevėžio vyskupija
Siame IV tome aprašyta Panevėžio vyskupijos bažnyčios, koplyčios, kapinės, varpinės, paminklai. Aprašomi vyskupai, valdytojai ir kunigai...
Ypatingas dėmesys skirtas iliustracinei veiklai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kartą.
Architektūriniai ypatybų aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto.
Poušnus, gerai paruoštas leidinys: 532 psl., kietais viršeliais. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press). Kaina su persiuntimu 25 dol.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT
ISNUOM. apšild. 3-ju kamb. butas 2-me aukšte, nerūkantiems vyresnio amž. asmeniui. Arti California ir 71.0. Skambint 776-3335.

MISCELLANEOUS

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blaškai.

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plaukame ir vaikuojame visų rūšių grindis
BURNYS
Telef. — RE 7-5168

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palkite pavarde ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS
MOVING
Apraustas perkraustymas
Ivairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, Radijais, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidisai ir pilna aprauda.
Primame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

Perakaitę „Draugo“, duokite jį kitiems panaikinti!

REAL ESTATE

ŠIMAITIS REALTY
Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

RE/MAX
paulius jasienevicius

LEMONT
7 kamb. mūr. „ranch“ namas. 3 miegamai, valgomasis, šeimos kambarys. Rūsys. 2 maš. prijungtas garažas \$110,000.
4 miegamų namas. Dideli kambariai. Rūsys. 2 maš. garažas. Plius tuščias sklypas šalia. \$89,900.

BOLINGBROOK
Kampinis „split level“ namas. 4 miegamai, 2 1/2 vonios. Rūsys. 2-ju maš. garažas. Aptvertas kiemas. \$81,500.
Kreipitis į ELAINE, po 6 val. vakaro (angliškai) tel. 257-5163.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Vaidymas

Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2238

D E N E S I O !

Liaudies menas ir kitkas
„Drauge“

Apsilankykite į „Draugo“ administraciją ir pasižiūrėkit. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

Dienraščio „Draugo“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE“, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbtimų kainos yra vienišoms priemonėms.

ISIGYKITE DABAR

Zvejys — tai vienas paveikslas iš labai puošnios dail. POVILO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, apdovanotą aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Puiki dovana ir tinka bent kurioms progoms įteikti bet kam: sveitinanti ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai pridėda \$1.50 valstijos mokesčio.

DRAUGO PROJEKTAS 85

AUKOJO:

P. ir D. Griganavičiai, Downers Grove, IL	\$100
Jonas Adomaitis, Tinley Park, IL	100
Jadvyga ir Petras Grudžiai, Chicago (a.a. arch. Vl. Adomavičiaus 24 m. mirties prisiminimui)	50
Kun. Juozas Pragulbickas, Elizabeth, NJ	50
Mulokienė, Santa Monica, CA	40
J. ir J. Kirkučiai, W. Hartford, CT	20
Juozas Cijuskas, Cleveland, OH	20
Vitoldas Grudzys, Euclid, OH	20
Liong. ir Felicia Plūrai, Racine, WI	20
Vladas Simutis, Redford, MI	20
Povilas Karla, Schenectady, NY	20
Kazys Zaronakis, So. Euclid, OH	20
Jonas Lietuvninkas, Cicero, IL	20
Pet. ir Angelė Buksnis, Dearborn, MI	20
Kazys Kielius, Chicago	20
Stasė Olsauskas, Hickory Hills, IL	20
Klara Gečienė, Media, PA	20
Vac. Kuzmickas, Waterbury, CT	20
J. Budreika, St. Petersburg, FL	20
Z. Pupiėnė, St. Petersburg Beach, FL	20
Mintautas Sodeika, Torrance, CA	20
R.P. Valaitis, San Francisco, CA	20
Alf. ir Juzė Jokubėnai, Los Angeles, CA	20
Jonas Rauba, New York, NY	20
Juozas Karmuza, Waterbury, CT	20
Aleksandra Sumakeris, Canton, MI	20
T. ir L. Petrolionai, Downers Grove, IL	20
S. Saliomonienė, Hartford, CT	20
Pranas Jucius, Scranton, PA	20
V. Padvarietis, Richmond Hill, NY	20
Stasys Čizikas, Chicago	20
Lith. Social Club, Worcester, MA	20
Ema Pušneraitienė, Chicago	20
Vyt. ir Ona Gutauskai, Chicago	20
J. ir G. Končiai, Westchester, IL	20
Petras Minkūnas, Woodhaven, NY	20
Rita Kavolienė, Carlisle, PA	20
John Litvaitis, Fair Lawn, NJ	20
Marija Ulinskaitė, Rochester, NY	20
Kazys Paskonis, Eastlake, OH	20

Projekto rėmėjams nuoširdus acū.

Tax Exempt under Sec. 501(c) (3) of the code.
Lithuanian Catholic Press Society (Federal I.D. 236-1395573)

PABALTIEČIŲ SAJŪDIS VARDU „JBANC“

Gyvenant Chicagoje, retai tenka matyti lietuvius, latvius ir estus dirbant arba linksmintis kartu. Čia lietuviai ir turbūt kitos pabaltiečių grupės pasitenkina savo dideliu narių skaičiumi ir nemato reikalo bendrauti su nelaimės broliais ir seserimis. Tačiau yra viena bendra jungtis — mūsų ir jų tėvynė užrakinta už grotų. Mus jungia ne vien gimtoji kalba ar kultūra, bet tėvynės laisvinimo problemos. Užmirštant skirtumus, trys Pabaltijo tautos turi vieną tikslą ir daug, daug bendrų jėgų jam siekti.

Chicagoje lietuviai stipriai veikia vieni, bet Naujojoje Anglijoje ir Washingtone yra prasidėjęs tam tikras vieningas pabaltiečių judėjimas. Jis dar jaunas ir nedidelis, narių nedaug, vis kartojasi tie patys veidai ir pavardės, bet idėjos ir entuziazmas augina šį judėjimą, kaip saulė ir vanduo augina ažuolą. Darbo daug. Tikslas yra sujungti estus, latvius ir lietuvius bendram politiniam darbui.

Judėjimo veikla šakojasi iš dviejų organizacijų, kurios dalinasi bent keliais savo bendradarbiais. Viena tų organizacijų yra Jungtinis baltų komitetas (angliškai Joint Baltic American National Committee, trumpai JBANC). JBANC dirba Washingtone jau per dešimt metų, palaikydami tamprūs ryšius su JAV senatoriais, kongresmanais, Valstybės departamentu, Baltaisiais rūmais, Amerikos balsu, Radio Free Europe/Radio Liberty ir Europos Saugumo ir bendradarbiavimo komisija, kuri tirkto rūpinasi Helsinkio susitarimų vykdymu.

Laiskais, raštais ir asmeniškai apsilankymais baltų komiteto nariai informuoja valdžios atstovus ir pareigūnus apie Pabaltijo kraštų laisvinimo problemas, nebijodami išreikšti aiškius antisovietinius sentimentus ir parodyti griežtą nepasitenkinimą nepalankia politika. Paskutiniuoju laiku kovos fronte iškilo karo nusikaltėlių bylos. JBANC kritikuoja

vyriausybę už sprendimą deportuoti estų Karl Linną į Sovietų Sąjungą, nes tai nesiderina su JAV paskelbta nepripažinimo politika. JBANC ryšių vadovas Algis Šilas, reikalui esant, palaiko telefoninį kontaktą su Valstybės departamentu. Teismui tešiantis, JBANC rodo stiprų ryšį ir griežtą politinę liniją. JBANC dažniausiai šleisai prie konservatyvios linkmės atstovų ir pareigūnų Washingtone, bet informuoja ir kairesninių pažūrų atstovus. Svarbiausias tikslas neleisti JAV vyriausybei užmiršti, kad ji nepripažįsta Pabaltijo valstybių jėga prijungimo prie Sovietų sąjungos ir ją skatinti tą nepripažinimo politiką vystyti toliau ir remti konkrečiais darbais.

JBANC susideda iš trijų pagrindinių baltų organizacijų: Amerikos Lietuvių Tarybos, Amerikos Latvių Bendrijos ir Amerikos Estų Tarybos. Jos išlaiko komitetą finansiniai ir siunčia po vieną atstovą dalyvauti komiteto posėdžiuose, kur apibrežiama veikla. Lietuviams atstovauja dr. Jonas Genys.

Kas vasarą JBANC parenka tris internus kelių mėnesių darbui su komitetu. Šie trys jaunuoliai, vienas iš kiekvienos tautos, paspartina komiteto darbą ir patys išmoka, sužino apie vyriausybės struktūrą ir kaip efektingiausiai prie jos prieiti ir padaryti įtaką.

Pernai internai įvykdė demonstracijas prie sovietų ambasados Washingtone ir paruošė keletą studijų, vieną apie JAV-bių kompanijų įtaką Pabaltijo kraštuose, antrą apie pabaltiečių demografinės statistikos Amerikoje ir trečią apie Kongreso narius, kurie yra palankūs pabaltiečių problemoms. Vasaros pradžioje internai padėjo suorganizuoti „Washington Horizons“ seminarą Georgetown universitete, kuriame įvairių politinių organizacijų vadai ir JAV vyriausybės pareigūnai baltų ir ukrainiečių jaunimui dėstė, kaip būti politiniai aktyviems ir ieškoti valdiškų arba politinių darbų

Washington. Dalyviai liko labai patenkinti ir uždegti darbu.

Internų būrelis suaugo ir sustiprėjo. Ne tik iš pernai metų, bet iš praėjusių ir kitų. Visi liko draugais, daugelis susirado darbus sostinėje. Prieš ketverius metus kažkam kilo idėja susaukti Baltų jaunimo kongresą, ir būrelis nariai prisidėjo visu savo entuziazmu. Štai ir kilo antroji baltų judėjimo šaka.

Baltic Youth Congress, trumpai BYC, apjungia gal dešimties aktyvių jaunuolių grupę, kurios tikslas kasmet surūšti Baltų jaunimo kongresą. (Tai nesumaišyti su Pasaulio lietuvių jaunimo kongresu). Kongreso idėja — atrasti bendrus ryšius tarp lietuvių, latvių ir estų išeivijoje. Po trijų kongresų aiškėja, kad mūsų stipriausieji ryšiai politiniai ir kad trys baltų tautos, kovodamos kartu, išreiškia nepaneigiamą tvirtumą ir vieningumą JAV ir kitų laisvų kraštų akivaizdėje. Kongresas paprastai tęsiasi keturias dienas, vyksta stovyklavietėje ir dažniausiai pritraukia maždaug šimtą dalyvių. Paskaitos pernai lietuvių kalbomis, gimimų skaičiaus mažėjimą Pabaltijo kraštuose, vandens ir oro švarą ir branduolinių ginklų pašalinimą iš Baltijos jūros. Po paskaitų sekė diskusijos. Lengvesnio pobūdžio paskaitos buvo apie tautiniai susipratusių vaikų auklėjimo problemas svetimo krašto aplinkoje ir apie Joninių papročius senovės Estijoje. Vakarais būdavo laužas, šokiai ir geri pietūs.

Įdomiausia baltų kongreso ypatybė: atsakomybė vengti tautinių skirtumų ir puoselėti vieningumą politiniame darbe. Rytmetėje per vėliavų pakėlimą keliamos trys trispalvės ir giedami trys himnai. Be žodžių suprantama, kad lietuviai ir kitos grupės maišytųsi su kitais ir stengtųsi kalbėti bendra kalba. Prie durų iškabintas lapas su įvairiais dažnai vartojamais išsireikšimais anglų, lietuvių, latvių ir estų kalbomis. Diskusijų grupės padalinamos nepagal tautybę.

Norėdami praplėsti pabaltiečių vieningumo idėją, BYC nariai perėmė mėnesį New Yorke suruošė devynių baltų pagerbimą. Nors pelno kongresui rengti neliko, Estų namai buvo pilni patenkintų svečių ir dar linksmesnių vakaro laureatų. Rengėjai parinko tris New Yorko apylinkės gyventojus iš kiekvienos tautybės, kurie pasižymėję savo darbais išeivijos visuomenėje. Iš lietuvių tarpo buvo pagerbti kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių religinės šalpos fondo ir Lietuvių informacijos centro vyriausiasis vadovas; tautinių šokių mokytoja ir choreografe Jadvyga Matulaitienė ir Rasa Razgaitienė, Americans for Due Process organizatorė. Latvių ir estų laureatų tarpe buvo taip pat labai pažįstamų titulų: pasižymėjęs muzikas, skautų vadovė, šeštadienines mokyklos mokytoja, tautinio meno žinovė, rūbų audėja ir stambių išeivijos organizacijų vadai. Bent pora išreikšė didelį pasitenkinimą, kad kas nors iškelė švieson jų pasiaukojimą ir darbus, ir ne tik savųjų tarpe, bet kitų pabaltiečių akivaizdoje. Viena lietuvių iš džiaugsmo apsišarvojusi negalėjo atsistebėti, kad jaunoji karta pagerbė vyresnius.

Vakarais pasisekė dėl kelių priežasčių: buvo proga susipažinti su kitataučiais; vakaras pritraukė daug vyresnio amžiaus jaunimo, nors nestigo vyresniųjų ir visai jaunų; svečių susirinko daug, arti šimto; ir buvo puiki proga Baltų jaunimo kongreso rengimo komitetui visuomenėje įspilietinti kaip tikra organizacija. Vienas estas iš rengėjų jau vakarui baigiantis dar

Mūsų kolonijose

Worcester, Mass.

PAVASARINIS KONCERTAS

Gegužės 18 d., šeštadienį, 7 val. vak. Maironio parke — didžiojoje salėje įvyks Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos

kartą pasiėmė į rankas pasiskaityti programą ir staiga jam sužibėjo akys. Juk, sako, čia parašyta „First Annual Baltic Youth Congress Awards“ — tai reiškia, kad tokių turėsime surengti ir ateityje! Pagerbimas tapo hetikėtu išpareigojimu vystyti Baltų jaunimo kongreso veiklą toliau.

Yra noras pabaltiečių veiklą plėsti ir Vidurio vakarus, kur miestuose kaip Chicagoje, Clevelande, Detroite ir kituose pabaltiečių skaičiai labai dideli. Washingtone veikia JBANC; Californijoje Amerikos pabaltiečių laisvės lyga. Kongreso rengėjai nori pabaltiečių vieningumo sąvoką išgarsinti ten, kur bendra veikla gali tapti ypatingai stipri.

Šiuo metu BYC intensyviai ruošiasi birželio 13-16 dienomis Dainavos stovykloje įvykstančiam Baltų jaunimo kongresui. Pabaltiečių jaunimo sąjūdis, susidedas iš Jungtinio baltų komiteto darbuotojų ir Baltų jaunimo kongreso rengėjų, laukia visuomenės susidomėjimo.

Ramunė Tričytė

koncertas, va. šėš. šokiai.

Koncertą atliks Brocktono lietuvių parapijos mišrus choras. Dirigentas muz. V. Rastonis. Akompanuos M. Blaževičiūtė-Crowley.

Po koncerto sesių šaulių paruoštos lietuviškos vaišės ir šokiai. Įvertinkime šį pasižymėjusį kaimyninės lietuvių kolonijos chorą, nes jau seniai Worcesterį nebuvo mišrus choro koncerto. Pasinaudokime šaulių suteikta proga jį išgirsti. Pasikvieskime draugus, pažįstamus. Kviečiame ir kitų kolonijų lietuvius atvykti, kad salė būtų pilna; visi kartu pasigėrėsime lietuviškų dainų gražumu.

PARAPIJOS ŽINIOS

Didįjį Penktadienį ALRK Moterų sąjungos 5-tos kuopos narės bažnyčioje kalbėjo rožinį, pirmą paslaptį skirdamos už Ameriką ir visą šio krašto jaunimą, kad atsinaujintų tikėjimą. Antrą — už Lietuvą, kenčiančius lietuvius, vyskupus, kunigus, klierikus, ypač už kunigus: A. Svarinską, S. Tamkevičių, K. Matulionį ir kitus. Trečią — už pašaukimus. Ketvirtą — kad ark. J. Matulaitis būtų greičiau paskelbtas šventuoju. Penktą — už kiekvienos sąjungietės šeimą.

Didįjį Šeštadienį nuo 7 val. ryto sąjungietės budėjo prie Kristaus karsto, kad bažnyčia galėtų būti atidara visą dieną ir tikintieji bet kuriuo laiku atėję rastų ją neužrakintą.

DRAUGAS, antradienis, 1985 m. balandžio mėn. 23 d.

Didžiąją Savaitę per visas pamaldas ir per Velykas Prisikėlimo pamaldoms tarnavo trys studentai — Juozas Miliuskas, Morkus Valinskas, Juozas Haward.

Jonas ir Bronė Tamašauskai, uolūs Šv. Kazimiero parapijos nariai, paaukojo daug gražiausių lelijų ir tulpių parapijos bažnyčiai. Klierikas Pilypas, MIC, kuris visą Didžiąją Savaitę talkino kleb. kun. A. Miciūnui, MIC.

tomis gėlėmis labai gražiai išpuošė Kristaus karstą ir altorių.

ŠAULIŲ ATSTOVAI. SUVAŽIAVIME

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos pirm. g. s. Algirdas Zenkus, kult. reik. ved. Eduardas Meilus, sr., ir vėliavnešis g. s. Vladas Pajėda bal. 26-27 d. dalyvavo LSST atstovų suvažiavime Chicagoje. J. M.

PADĖKA

A + A

EDUARDAS VAREKOJIS

Mirus mūsų mylimam vyrui, tėvui ir seneliui, dėkojame visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palaidė jį poilsio vietai.

Nuoširdi padėka visiems užprašiusiems šv. Mišias, pareiškusiems užuojautą asmeniškai, raštu ir per spaudą bei aukojusiems Tautos Fondui.

Dėkojame klebonui kun. V. Zakarui, kun. J. Gasiūnui ir kun. Ad. Stašui už atlaikytas gedulingas šv. Mišias bei maldas ir palaidėjimą jį poilsio vietai.

Ypatinga padėka kunigams už lankymą jo ligos metu namuose, ligoninėje ir suteiktus jam dvasinį sustiprinimą.

Nulūdę: žmona Aldona, duklė Teresė ir sūnus Eduardas su šeimomis.

EVANSE-VANAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois

(Ankščiau buvę 6945 S. Western Avenue)

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

Koplyčios talp pas Marquette Parke Chicagoje ir priemiestiuose

TEL. — 422-2000

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNAS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Lietuviškų Knygų klubo išleistų leidinių IŠPARDAVIMAS

K A I N A

Buvo Dabar

ARKIVYSKUPAS JURGIS MATULAITIS

MATULEVIČIUS. Gyvosios krikščionybės

apaštalas. Dr. Antanas Kučas. 592 psl. 1979 ..\$15.00 \$5.00

ABRAOMAS IR SŪNŪS — Aloyzas Baronas.

Premijuotas romanas. 206 psl. 1973 ..\$4.50 \$2.00

AIŠVIDO PASAKOS — Antanas Giedrius.

140 psl. 1971 ..\$3.00 \$1.50

AIDAI IR ŠEŠĖLIAI — Vacys Kavaliūnas.

Premijuotas

romanas. 234 psl. 1972 ..\$5.00 \$2.00

ATSIMINIMAI — Mykolas Krupavičius.

364 psl. 1972 ..\$10.00 \$3.00

ALIJOSIAUS LAPAI — Dr. S. Aliūnas.

Humoristiniai

eilėraščiai. 87 psl. 1975 ..\$2.25 \$1.00

AIŠNŪ KUNIGAİKŠTYTĖ — Jonas Vizbaras

Sūduvas. Premijuotas romanas.

288 psl. 1981 ..\$8.00 \$4.00

AUKSO ŽASIS — Birutė Pūkelevičiūtė. Pasakiška

trijų veiksnių komedija. 159 psl. 1965 ..\$2.00 \$1.00

ANGLŲ NOVELĖ — Sudarė Povilas Gaučys.

Anglų rašytojų novelių antologija.

459 psl. 1974 ..\$3.50 \$1.00

ATSIMINIMAI VYSK. P. BŪCIO — red.

J. Vaišnora I dalis. Pasirušimas

darbai. 320 psl. 1966 ..\$3.50 \$2.00

ATSIMINIMAI VYSK. P. BŪCIO — red.

J. Vaišnora. II dalis. Darbo

baruose. 279 psl. 1966 ..\$3.50 \$2.00

AUKSO RUDUO — Mykolas Vaitkus. Eilėraščiai.

1950-1952. 120 psl. 1955 ..\$1.25 \$0.50

DEBESYS IR PROPERŠOS — Petras Melnikas.

Romanas. 297 psl. 1977 ..\$6.00 \$2.50

DABARTIES SUTEMOSE — Bronius Zumeris.

Premijuotas veikalas. 187 psl. 1967 ..\$2.50 \$1.00

DAILININKO ŽMONA — Juozas Tininis.

Romanas. 218 psl. 1970 ..\$5.00 \$2.00

DIDYSIS INKVIZITORIUS — A. Maceina. Dievo

ir žmogaus santykiai pasaulio istorijoje.

221 psl. 1950 ..\$2.50 \$1.00

DR. KAZYS DRANGELIS — Gyvenimas ir darbai.

K. A. Girvilas. 214 psl. 1971 ..\$3.00 \$1.00

GREITKELIS — Vytautas Volertas. Romanas.

164 psl. 1980 ..\$6.00 \$3.00

GYVENIMAS YRA DAILUS — Vytautas

Volertas. Romanas. 242 psl. 1964 ..\$2.50 \$1.50

GĖSTANTI SAULĖ. Metmenys. Jurgis Gliuda.

218 psl. 1954 ..\$2.00 \$1.00

GYVENIMO VINGIAIS — Dr. Kalvaitytė-

Karvelienė. Autobiografiniai atsiminimai.

360 psl. 1963 ..\$3.50 \$1.50

GUNDYMAI — Jonas Gailius. Apsakka.

143 psl. 1957 ..\$2.00 \$1.00

HESTERA — Vacys Kavaliūnas. Romanas.

183 psl. 1974 ..\$4.50 \$2.00

IŠGANYMO KELIAS. Filioštija. Šv. Pranciškus

Salezas. Red. Kun. Dr. K. A. Matulaitis, MIC.

336 psl. 1967 ..\$3.50 \$2.00

ISPANŲ NOVELĖS — Ispanų rašytojų novelių

antologija. Sudarė Povilas Gaučys.

486 psl. 1980 ..\$10.00 \$3.00

ITALIJOS VAIZDAI — A. Vaičiulaitis. Premijuota.

94 psl. 1949 ..\$0.70 \$0.35

KETURI GANYTOJAI — Mykolas Vaitkus.

Atsiminimai. 180 psl. 1960 ..\$2.00 \$1.00

KUNIGAS DIEVO IR ŽMOGAUS TARNYBOJE

Mykolas Krupavičius. 719 psl. 1961 ..\$7.00 \$3.00

KOL ESU ČIA — Jurgis Jankus. Pasakojimai.

APLINK MUS

x Sol. Linda Marcinkutė iš Toronto, Kanadoje, atliks meninę programą „Draugo“ romano premijos įteikimo iškilnėse Sv. Andriejaus parapijos salėje New Britain, Conn., gegužės 4 d. Premija 2000 dol. įteiks mecenatas Juozas Karjūbas iš Los Angeles laureatei Julijai Svabaitei-Gylienai už romaną „Stikliniai ramentai“. Bilietus jau dabar platina komitetas Harfode, New Britaine, New Havene ir kitose lietuvių gyvenamose vietovėse.

x Projekto 85 termometras kyla, bet labai pamažu, o galėtų kilti greičiau. Skaitytėjams išsiuntinėti laišakai ir nurodymai. Gal vienas kitas pakuoti 20 ar daugiau dolerių negali, bet daugumas skaitytųjų tai gali padaryti, nes daro savo pačių ateičiai ir kovai už tautos gerovę ir ateitį. Tik gaila, kad daugelis skaitytųjų laišukų neskaito arba juos atideda geresniam laikui...

x „Lietuvos bažnyčių“ knygu V. J. Vilniaus arkivyskupojos tomo I knygos spaudos darbai intensyviai atliekami Lietuvių Bibliotekos leidykloje, Petriui Aleksai vadovaujant. Bet dar nėra vėlu jam žinti knygoje savo artimusius, pasiūniant ligi gegužės 15 d. leidyklai reikiamus duomenis ir auką. Rašyti adresu: Lithuanian Library Press, Inc., Chicago, Ill. 60629, arba skambinti (312) — 778-6872.

x „Galimybės rengti dailės darbų parodas“ — tokia tema ruošiamas seminaras Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje šį šeštadienį, 10 val. ryto. Keturi šios srities profesionalai — meno galerijų savininkai, nuolatiniai parodų ruošėjai — kalbės apie tai, kaip eiliniams dailininkams prireiktų viešų ar privačių patalpų ir kokias sąlygas reikia patenkinti. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Įėjimas laisvas. Smulkesnių informacijų teirautis pas Pat Bakunas, tel. 847-2441.

x „Grandies“ tautinių šokių ansamblis rengia metinį koncertą su pobūviu gegužės 19 d., sekmadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje. Birželio viduryje „Grandies“ ansamblis koncertuos St. Petersburg, Fla.

x Dienraščio leidykla ir spaustuvių reikalinga gerai mokanti rašyti mašinėle moteris arba vyras. Patyrimas su kompiuteriais pageidaujamas, bet nebūtinai. Kreiptis „Draugo“ adresu arba telefonu. (pr.)

x Reikalinga tarnautoja — mašininė bendram raštinės darbiui. Dirbti pilną laiką. Kreiptis — Mutual Federal Savings — 847-7747. (sk.)

x Reikalinga lietuvių moteris prižiūrėti du priešmokyklinio amž. vaikučius savo namuose, 2 dienas savaitę, Marquette Parke ar pietų rajone. Skambinti 815-469-4717 po 7 v.v. (sk.)

x Savininkas parduoda 5 kamb. mūrinį namą 2 mieg. 1+2 vonios, 2 maš. garažas. Apylinkėje 72 ir Mozart. Skambinti po 6 val. vak. 581-0089. (sk.)

ARAS
Daugiau ir taisyklės visų rūšių
STOGUS
Sąveikinti, patalpinami, saugomi
apdrausti. Patys prižiūrimi darbai
ARYDAS KIELA
737-1717

x Rašyt. Ceslovas Grincevičius, buvęs „Draugo“ redaktorius, vadovavo redakcijai šešias savaites. Dabar tvarko PLB archyvą, bet jis pasilieka nuolatinu bendradarbiu. Jis pažada vėl pavaduoti atostogų išeinančius redaktorių, išskyrus rugpjūčio mėnesį.

x I Aušros Kalniš, gyv. Northfield, Ill., butą šeštadienį be kratos orderio (search warrant) įsiveržė 7 federaliniai maršalai, ieškodami pas ją nuo Natūralizacijos įstaigos pabėgusio 71 metų latvio Konrado Kalejs, prieš kurį OSI uždėta byla. Jo ten nesurado, tačiau iš A. Kalniš konfiskavosi pilietybės dokumentus, ją suareštavo ir kalėjime išlaikė visą dieną. Netrukus po A. Kalniš suėmimo, K. Kalejs buvo surastas ... Floridoje. Kuo skiriasi komunistų KGB nuo jems tarnaujančio OSI?

x Teodoras Blinstrubas iš Chicago ir Bronius Bieliukas iš New Yorko, VLIKo tarybos revizijos komisijos nariai, balandžio 10-11 d. Washingtone tikrino VLIKo valdybos ir VLIKo įstaigos finansinius dokumentus. Balandžio 20 d. jie revizijos komisijos išvadas pranešė VLIKo tarybai Chicagoje.

x Cicero LB apylinkės valdyba gegužės 5 d. rengia Motinos dienos minėjimą Sv. Antano parapijos salėje. Tuoj po lietuviškų pamaldų — sumos dr. Austė Vygantienė skaitytys paskaitą, o meninę programą dalį atliks Teresė Bogutienė su mažaisiais.

x Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitė rugpjūčio 4 — 10 d. Dainavos stovyklavietėje, komendantų sutiko būti mok. J. Masilionis iš Chicago. Kviečiama kiekviena susipratusi lietuvi į šią įdomią studijų ir poilsio savaitę.

x Premijuotas romanas — Julijus Svabaitis „Stikliniai ramentai“ jau atspausdintas. Baigiamas jau viršelis, padarytas dail. Jonės Karužaitės. Jis tuoj bus platinamas visiems Lietuviškos Knygos klubo nariams. Su juo kartu bus siunčiamas ir Broniaus Aušros tomsiškai „Sunkių sprendimų metai“. Gavę pranešimus, prašomi tuoj atsakyti, ar šių knygų nori ar ne, nes neatšakius jos vėliau bus siunčiamos visiems be atsilikimo.

x Operos valdyba praneša:

1. visi, kurie savo mašinomis važiuoja į „Don Carlo“ operos spektaklius bal. 27 d., šeštadienį, ir bal. 28 d., sekmadienį, jas galės pastatyti mokyklos sporto aikštėje, kuri yra pusę bloko į rytus už mokyklos pastatų. Atvažiuojantieji nuo Cicero gatvės į tą aikštę gali įvažiuoti iš 24 arba iš 25 gatvės, taigi, iš abiejų aikštės pusių;

2. Morton East HS auditorijos adresas — 2423 S. Austin Blvd., Ciceroje;

3. autobusai į spektaklius išvažiuos iš Marquette Parke esančios mokyklos aikštės nuo 69 ir Washtenaw gatvių pusantrios valandos prieš spektaklio pradžią;

4. operos spektaklis šeštadienį prasideda punktualiai 7:30 val. vak., o sekmadienį punktualiai 3 val. popiet naujuoju laiku (vieną valandą anksčiau);

5. visus prašome nesiveluoti ir prieš spektaklį perskaityti libreto santrauką;

6. bilietų kasa kiekvieno spektaklio dieną bus atidaryta 2 valandas prieš spektaklio pradžią;

7. rezervuotus bilietus iš Vaznelių prekybos prašome atsiimti iki bal. 24 d. utėdienio vakaro;

8. bilietai į abu spektaklius šiuo metu gaunami Vaznelių prekybos namuose, 2501 W. 71st St. Chicagoje. (pr.)

x Jubiliejinis koncertas, minint „Draugo“ 75-rių metų sukaktį jau paruoštas — dainuos „Volungės“ choras iš Toronto. Jam vadovauja Dalia Viskontienė, akompanuoja Jonas Govėdas. Taip pat dainuos solistai Gina Čapkauskienė ir Jonas Vaznelis, kuriam irgi akompanuos Jonas Govėdas. Bilietai jau dabar gaunami Vaznelių parduotuvėje. Jubiliejinis koncertas bus gegužės 18 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje.

x Šiuo metu Chicagoje McCormick pastatuose vyksta tarptautinė grafikos industrijos priemonių paroda, kuri savo apimtimi yra didžiausia pasaulyje. „Draugo“ įmonės vadovai veda derybas su kelionis žinomiausiomis savo reputacija firmomis užpirkimu kai kurių reikalingų mašinų, kurias parodos metu galima gauti su geresne nuolaida.

x Svėkšniškių darugija, minėdama 60 metų jubiliejų nuo įsikūrimo Chicagoje, išspausdino knygą atsiminimų apie kun. Alfonsą Lipniūną ir kviečia visus svėkšniškius ir lietuvišką Chicago visuomenę dalyvauti 40 metų nuo a. a. Lipniūno mirties minėjime, kuris bus balandžio 26 d. 6 val. p. m. Jėzuitų koplyčioje, o 7 val. Jaunimo centro kavinėje minėjimo akademija.

x Marius Kasniūnas praves šį metų abiturientų balių. Abiturientų balius yra rengiamas gegužės 5 d. Sabre Room patalpose. Dėl informacijų prašome skambinti Danutei Puodžiūnienei tel. 778-1813.

x Lake Forest, Illinois. News Voice balandžio 18 d. laidoje yra nuotrauka, kurioje moterys, dėvinčios tautinius rūbus, reklamuoja Lake Forest International Club pasvario madų parodą. Šalia meksikietės, kolumbietės, italės yra Danguolė Altman, nešiojanti lietuviškus tautinius rūbus.

x Ona Razutienė, Los Angeles, Cal., lietuviškų organizacijų darbuotoja, atsiuntė 25 dol. „Draugo“ projektui — 85 nes, kaip laiške rašo, šis reikalas yra labai svarbus. Jos vyras, Antanas, šiuo metu sunkiai serga, bet kaip tik pagis, tai ir jis atsiliepi ir prašymą. Labai ačiū Linkme ko greičiau pasveikti.

x Veronika Gailius, Cicero, Ill., mūsų nuosirdi rėmėja, rašo: „Esu senutė ir ligonė, bet „Draugo“ 85 projektui siunčiu 35 dol. Su geriausiais linkėjimais ir geros sėkmės!“ Labai ačiū.

x Leonas Leone, Moterų s-gos centro valdybos vicepirmininkė vyras, sunkiai serga ir paguldytas į Loyolos universiteto Medicinos centrą. Sajungietės jam linki greičiau pasveikti.

x Įvairiomis progomis mūsų mieli skaitytojai atsiuntė po 10 dol. aukų: Juozas Gramas, A. Liszkiewicz, V. Rajeckas, Pranas Shimkus, Paul Domėnas, B. Brizgys, Juozas Jasinevičius, N. Z. Anonymus. Po 7 dol.: V. Narusevičius, Vladas Sirtautas, A. Gulbinas, J. Šližas, A. Stasaitis, Viesiems ačiū.

x Stasys Jankauskas, Hot Springs, Ark., pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą pridėjo ir 20 dol. auką. S. Jankauską įrašome į garbės sąrašą, o už rėmimą savos spaudos tariame nuosirdų ačiū.

x Dominikas Eitmanas, Chicago, Ill., lankėsi „Draugo“ ir ta proga įteikė 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių ir 20 dol. dienraščio stipendijai. Labai dėkojame už paramą savai spaudei.

x Bronius ir Eugenija Blinstrubai, Oak Lawn, Ill., buvo atvykę į „Draugą“, įsigijo įvairių leidinių už didesnę sumą ir ta proga įteikė 20 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

Kalifornijos senatoriaus Pat Wilson spec. asistentas Gene Hauck priima Baltų Laisvės lygos delegaciją pasitarimui OSI klausimu. Iš kairės: Antanas Mažeika (lygos vicepir., Avo Pirišild (testas) pirm., Hauck, Valdis Pavlovskis (latvis) vicepir., Viivi Pirišild (estė) ir dr. Ansis Blakis (latvis).
Nuotr. Danutės Mažeikiienės

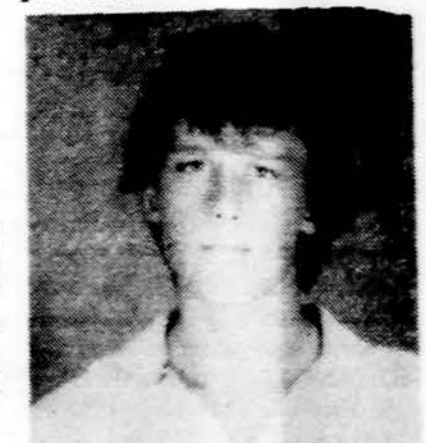
CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ŠIU METŲ ABITURIENTŲ BALIUS

Kasmet Lietuvių moterų federacija Chicagoje rengia abiturientų supažindinimą su lietuvių visuomene. Šiais metais šis gražus ir reikšmingas pokylis bus gegužės 5 d. Sabre Room patalpose.

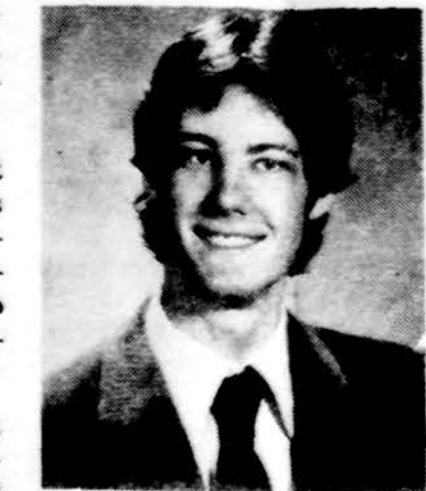
Baigiamas aukštesnės mokyklos yra didelis įvykis jauno žmogaus gyvenime. Jaunuolis užverčia vieną lapą savo gyvenimo knygos — palieka praeityje nerūpestingas vaikystės dienas ir pradeda rūpintis ateities gyvenimu. Jo laukia universitetinės studijos, pasirušimas ateičiai. Tėvai didžiuojasi savo vaikais, linki jiems sėkmės ir tikisi, kad jie bus geri žmonės, tės jų pradės darbus. Lietuviška visuomenė žiūri į jaunuolius su viltimi, tikėdama, kad jie išliks gyvi lietuvių tautai ir susaugę tės sunkią kovą už tautos išlikimą išveičiuoti ir Lietuvos laisvę.

Šiais metais turime gražų būrį jaunuolių, baigiančių aukštesniąsias mokyklas. Bandysime trumpai juos paminėti.

Aušra Jasaitė a. a. Jono ir Birutės Jasaičių duktė. Baigia Marijos aukštesniąją mokyklą. „Rūtos“ ratelio valdybos narė — istorikė, vokiečių kalbos klubo valdybos išdininė. Priklauso kompiuterių klubui.

Planuoja studijuoti tarptautinį biznį Sr. Xavier kolegijoje. Yra baigusi žemesniąją ir aukštesniąją Kr. Donelaičio mokyklas, lanko Pedagoginį lituanistikos institutą. Ateitininkė ir skautė. Kun. A. Lipniūno moksleivių at-kų kuopos valdybos vicepirmininkė, Pr. Dielininkaičio jaunųjų at-kų kuopos globėja, jaunųjų at-kų vasaros stovyklų mergaičių būrelių vadovė. Marquette Pk. Lit. mok. ansamblio tautinių šokių mokytojos padėjėja, „Grandies“ tautinių šokių grupės valdybos narė, Pasaulio lietuvių jaunimo sąj. tarybos atstovė. Priklauso Aušros Vartų tunto vyr. skaučių „Gabijos“ draugovei. „Ateities“ premijuota už rašinius, gavusi ir Daužvardžio fondo žurnalistikos premiją. B.J.

Arėjas Užgiris. — Šarūno ir Audronės Užgirių sūnus, baigia Loyola Academy mokyklą su pažymėjimu — „Honors“ — „Illinois State Scholar“. Jis yra mokyklos laikraščio foto redaktorius. Domisi kompiuteriais. Žada studijuoti griežtuosius mokslus Illinois universitete, Urbanoje. Lankė Chicago Aukštesniąją liet. mokyklą. Priklauso ateitininkų ir skautų organizacijoms.

Andrius Eringis — Edvardo ir Danutės Eringių sūnus. Baigia Brother Rice aukštesniąją mokyklą su pažymėjimu „Honors“ — Illinois State Scholar. Išvardintas „Who's who among American High School Students“. Laimėjęs 3-čią vietą R.J. Daley kolegijoje inžinerijos — grafikos varžybose. Planuoja studi-

juoti biznį — sąskaitybą Illinois universitete. Yra baigęs žemesniąją ir aukštesniąją Kr. Donelaičio mokyklas. Mėgsta muziką ir meną.

Aušra Jasaitė a. a. Jono ir Birutės Jasaičių duktė. Baigia Marijos aukštesniąją mokyklą. „Rūtos“ ratelio valdybos narė — istorikė, vokiečių kalbos klubo valdybos išdininė. Priklauso kompiuterių klubui.

Planuoja studijuoti tarptautinį biznį Sr. Xavier kolegijoje. Yra baigusi žemesniąją ir aukštesniąją Kr. Donelaičio mokyklas, lanko Pedagoginį lituanistikos institutą. Ateitininkė ir skautė. Kun. A. Lipniūno moksleivių at-kų kuopos valdybos vicepirmininkė, Pr. Dielininkaičio jaunųjų at-kų kuopos globėja, jaunųjų at-kų vasaros stovyklų mergaičių būrelių vadovė. Marquette Pk. Lit. mok. ansamblio tautinių šokių mokytojos padėjėja, „Grandies“ tautinių šokių grupės valdybos narė, Pasaulio lietuvių jaunimo sąj. tarybos atstovė. Priklauso Aušros Vartų tunto vyr. skaučių „Gabijos“ draugovei. „Ateities“ premijuota už rašinius, gavusi ir Daužvardžio fondo žurnalistikos premiją. B.J.

LAUKIAM RIMO, LAUKIAM DALIOS
Trys Viktorijos, du Vytaidai, du Arai, viena Aleksa, Audra, Austė, Aušra, Daina, Irena, Natalija, vienas Darius ir vienas Valdas lanko Žiburėlio priešmokyklinį lietuvišką Montessori darželį. Tie mokinukai laukia daugiau draugų.

MEDELIŲ SODINIMO ŠVENTĖ
Chicago parkų distrikatas bal. 26 d. 12.15 val. Grant Parke turės medelių sodinimo šventę. Buvo paskelbtas konkursas atitinkamų plakatų. Konkurse dalyvauja moksleiviai.

PIGIAU Į LONDONĄ
Trans World Airlines šimtu dolerių numuša skridimą į Londoną. Dabar iš Chicago į Londoną ir atgal skridimas kainuos 649 dol., o savaitgaliais — 699 dol.

ANGLIJOJE
— A. a. Jurgis Kiršinas mirė sausio 9 d. Nottinghamo universiteto ligoninėje. Vėlinis buvo gimęs 1910 m. Šiaulių apylinkėje. Palaidotas iš Šv. Bernardo katedros Wilford Hill kapinėse.

CHICAGOS ŽINIOS
Chicago parkų distrikatas bal. 26 d. 12.15 val. Grant Parke turės medelių sodinimo šventę. Buvo paskelbtas konkursas atitinkamų plakatų. Konkurse dalyvauja moksleiviai.

PIGIAU Į LONDONĄ
Trans World Airlines šimtu dolerių numuša skridimą į Londoną. Dabar iš Chicago į Londoną ir atgal skridimas kainuos 649 dol., o savaitgaliais — 699 dol.

ANGLIJOJE
— A. a. Jurgis Kiršinas mirė sausio 9 d. Nottinghamo universiteto ligoninėje. Vėlinis buvo gimęs 1910 m. Šiaulių apylinkėje. Palaidotas iš Šv. Bernardo katedros Wilford Hill kapinėse.

ADOKATAS JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADOKATAS JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADOKATAS JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Nuotr. L. Volodkos